

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Інституту археології НАН України
протокол № 6
від « 15 » червня 2017 року
Голова вченої ради
член-кореспондент НАН України

_____В.П. Чабай

**ЧИННА, ЗІ ЗМІНАМИ,
ЗАТВЕРДЖЕНИМИ**
Вченою радою
Інституту археології НАН України
протокол № 7
від « 08 » серпня 2022 року
Заступник голови вченої ради
член-кореспондент НАН України

_____А.В. Буйських

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Доктор філософії в області археології та антропології»

галузь знань	03 – історичні науки
спеціальність	032 — історія та археологія
рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень
освітня кваліфікація	доктор філософії
термін навчання	4 (чотири) роки
форма навчання	стаціонарна/заочна

Склад проєктної групи освітньо-наукової програми
«Доктор філософії в області археології та антропології»:

Керівник проєктної групи – гарант освітньо-наукової програми:

Буйських Алла Валеріївна – доктор історичних наук, член-кореспондент НАН України, завідувач відділу античної археології.

Члени проєктної групи:

Залізняк Леонід Львович – доктор історичних наук, професор, завідувач відділу археології кам'яної доби;

Отрощенко Віталій Васильович – доктор історичних наук, професор, завідувач відділу археології енеоліту - бронзової доби;

Потехіна Інна Дмитрівна – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу біоархеології.

Профіль освітньо-наукової програми
«Доктор філософії в області археології та антропології»
зі спеціальності 032 – історія та археологія

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Інститут археології Національної академії наук України
Структурний підрозділ, відповідальний за реалізацію ОП	Відділи, античної археології, археології кам'яної доби, археології енеоліту-бронзової доби, біоархеології.
Інші навчальні структурні підрозділи (відділ або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Відділи: археології раннього залізного віку, археології ранніх слов'ян, давньоруської та середньовічної археології.
Ступінь вищої освіти та назва освітньої кваліфікації мовою оригіналу	Третій освітньо-науковий рівень Доктор філософії (PhD) Освітньо-наукова кваліфікація: Доктор філософії (PhD) з історії та археології
Офіційна назва освітньої програми	Галузь знань – 03 – історичні науки. Спеціальність – 032 – історія та археологія
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, перший науковий ступінь, 4 академічних роки, 231 кредит ЄКТС, у тому числі освітня складова - 51 кредити ЄКТС (навчальні заняття), наукова складова – 180 кредитів ЄКТС.
Інституція, що здійснює акредитацію	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО)
Період акредитації	2026 рік
Цикл/ рівень програми	QF of ENEA – третій цикл; EQF for LLL – 8 рівень; НРК України – 8 рівень.
Передумови	Наявність ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста). Для осіб, які мають диплом магістра з іншої галузі знань (спеціальності) - Програма вступних фахових випробувань містить перелік питань щодо перевірки якості знань з набуття компетентностей в межах напряму археології та антропології.
Мова викладання	українська
Термін дії освітньої програми	До завершення повного циклу навчання
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.iananu.org.ua/diyalnist/pidgotovka-kadriv/aspirantura
2. Мета освітньо-наукової програми	
	Забезпечити, на основі ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), висококваліфіковану підготовку фахівця ступеня доктора філософії у галузі археології та антропології, шляхом здобуття ним компетентностей, достатніх для виконання оригінальних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, а також підтримку здобувача у ході підготовки та захисту дисертації.

3. Характеристика освітньо-наукової програми		
1	Предметна область (галузь знань, спеціальність)	<p>Об'єкт діяльності (дослідження): теоретично-прикладні (методологічні) засади функціонування й розвитку складних суспільно-історичних систем різного рівня в поєднанні з давніми організаційно-економічними та соціально-економічними складовими.</p> <p>Цілі навчання: набуття системних теоретичних знань про закономірності функціонування складних соціально-історичних систем і формування на цій підставі засад творчого мислення, необхідного для ефективного створення нового знання та розробки успішних стратегій і концепцій національного розвитку на мікро- та макросоціальному рівнях.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: утворення, динаміка розвитку та трансформації давніх культурно-історичних спільнот періодів від кам'яної доби, до ранньої залізної доби та історико-соціальних організмів давнини, періоду раннього, розвиненого, пізнього середньовіччя, та ранньої модерної доби. Процеси культурної, територіальної, економічної трансформації як підґрунтя виникнення та організації господарської діяльності; загальні закони, закономірності й тенденції соціально-історичного розвитку давніх суспільств. Реконструкції історичних процесів давнини.</p> <p>Методи, методики та технології: методи історичної реконструкції, синтезу та порівняльно-історичного аналізу, кількісного та якісного статистичного аналізу, комп'ютерного моделювання, прогнозування, використання цифрових технологій та методів міждисциплінарного аналізу тощо.</p> <p>Інструментарій та обладнання: здатність до абстрактно-логічного креативного мислення, підкріплена належними для виконання наукових досліджень у сфері археології та антропології гео-інформаційними системами, спеціалізованими геодезичними, програмними приладами та обладнанням.</p>
2	Орієнтація освітньої програми	<p>Дослідницька орієнтація програми: наукові фундаментальні та прикладні дослідження в галузі давньої історії, археології, антропології, спрямовані на критичне переосмислення усталених та формування нових теоретичних підходів щодо визначення процесів розвитку давніх історичних суспільств, що матимуть широке практичне застосування, оскільки прямо впливають на формування національної ідентичності.</p> <p>Базова орієнтація програми спрямована на дослідження:</p> <ul style="list-style-type: none"> • історії розвитку соціально-економічних та історичних процесів, • реконструкції етнокультурної історії населення сучасної України; • деталізації давньої історії України, • стратегічних напрямів удосконалення методики проведення археологічних досліджень; • виявлення локальних особливостей розвитку окремих регіонів України у доісторичний період; • аналіз антропологічного складу населення України у різні історичні періоди; • побуту та умов життя давнього населення від появи людини на

		<p>території сучасної України до XVIIIст.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • міграційних процесів у давнину на території сучасної України та їх комплексний аналіз; • розвиток продуктивних сил давніх суспільств; • світогляду давніх суспільств за даними археологічних досліджень; • системи розселення на території сучасної України у різні історичні періоди та виявлення закономірностей розвитку історико-соціальних організмів давнини; • розвитку матеріальної культури давніх суспільств, що мешкали на території сучасної України від появи людини на території сучасної України до XVIIIст.; • концептуальних засад охорони та збереження археологічної спадщини; <p>Спеціальна орієнтація програми спрямована на дослідження:</p> <ul style="list-style-type: none"> • методологічних питань вивчення давньої історії за матеріальними залишками; • використання природничих та міждисциплінарних методів дослідження для комплексної характеристики давніх суспільств; • розвитку сільського господарства протягом часу існування відтворювальної економіки на теренах України; • пріоритетних напрямів формування та розвитку наукової думки, концепцій та системи освіти та науки; • історії та ролі металургії давніх суспільств; • напрямків удосконалення технологій давніх виробництв (обробки каменю, кістки, скла, металу тощо); • проблем первісного заселення території України; • емпіричного рівня пізнання археології; • проблем теоретизування наукового знання в археології; • вивчення соціально-історичного процесу; • межі пізнання в археології; • становлення та розвитку української археології; • реконструкції соціально-історичних спільностей давніх культур; • методологічні принципи дослідження соціальної сфери суспільного життя у археології; • давнього ремесла за археологічними дослідженнями; • методології пізнання антропогенезу; • проблем періодизації історичного процесу; • дослідження міграцій з/ на територію сучасної України (виділення критеріїв для їх виявлення та визначення їх масштабів); • впливу міграцій на історичний розвиток давніх суспільств; • етнічного складу населення різних регіонів на території сучасної України від появи людини до XXI ст.; • імміграції в Україну та інтеграції іммігрантів в усі історичні епохи; • народжуваності, та її еволюції в Україні від появи людини до XVIII ст.; • соціальної структури населення України у різні історичні епохи;
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • сім'ї та шлюбу: закономірностей еволюції шлюбно-сімейних відносин, зміни структури, розміру, типу сімейних об'єднань від появи людини до XVIII ст.; • державного устрою, історії та культури античних держав Північного Причорномор'я; • містобудування та архітектури міст доби раннього, розвиненого, пізнього середньовіччя та ранньої модерної доби; • мистецтва давнього населення території сучасної України від пізнього палеоліту до XVIII ст.; • тривалості життя: комплексне дослідження, спрямоване на визначення чинників у давніх суспільствах на тривалість життя; • релігійних вірувань населення території сучасної України від пізнього палеоліту до XVIII ст.; • військової справи стародавніх суспільств від формування людини сучасного антропологічного типу до Нового часу (дослідження археологічних та антропологічних матеріалів); • наративних та епіграфічних джерел для вивчення давньої історії України
3	Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Спеціальна освіта у галузі 03 – історичні науки. Спеціальність – 032 – історія та археологія.</p> <p>Ключові слова: археологія, давня історія, історична антропологія, етногенез, культурно-історичні спільності, історична епоха, джерела, палеодемографія, археологічна спадщина, моделювання соціально-історичних процесів, давні суспільства, історіографія.</p>
4	Особливості освітньо-наукової програми	<p>Програма орієнтує на поглиблення теоретико-методологічного та науково-методичного комплексу розвитку археологічного пізнання, оволодіння практичним інструментарієм наукових досліджень в сфері давньої історії та орієнтує на співробітництво із закладами вищої освіти системи Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури та стратегічних комунікацій України, міжнародними організаціями, закордонними науковими та музейними установами і навчальними закладами.</p>
4. Працевлаштування випускників та продовження освіти		
1	Працевлаштування випускників	<p>Передбачається працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників в наукових установах і закладах вищої освіти, на інших посадах, що потребують кваліфікації доктора філософії з історії та археології, зокрема на посадах наукових консультантів, експертів, аналітиків у дослідницьких установах і підрозділах підприємств, установ, організацій.</p> <p>Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня ОНП «історія та археологія» здатний виконувати професійну роботу за Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010 (КП) чинний, (додаток А до ОНП).</p> <p>Місця працевлаштування. Посади у відділах та лабораторіях наукових установ, профільних кафедрах закладів вищої освіти. Відповідні робочі місця (наукові дослідження та управління) підприємств, установ та організацій.</p>
2	Продовження освіти	Навчання впродовж життя для розвитку і самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також в інших

		<p>споріднених галузях наукових знань:</p> <ul style="list-style-type: none"> • підготовка на 8-му кваліфікаційному рівні Національної рамки кваліфікацій в галузі соціальних та поведінкових наук, у галузях споріднених спеціальностей; • освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії, що містять додаткові наукові та освітні компоненти.
5. Викладання та оцінювання		
1	Викладання та навчання	<p>Форми навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • лекції, семінари, практичні заняття, що вирізняються порівняно високою наукоємністю; • науково-дослідна практика; <p>Способи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • робота з викладачем; • самостійна робота з джерелами інформації у бібліотеці та науковому архіві Інституту археології та у наукових бібліотеках України; • використання дистанційних курсів навчання та електронних ресурсів за допомогою мережі Інтернет; • індивідуальні консультації профільних фахівців Інституту, інших установ НАН України, профільних закладів вищої освіти; • інформаційна підтримка участі аспірантів у конкурсах на здобуття наукових стипендій і грантів; • - активна робота аспірантів у складі проєктних команд, при виконанні держбюджетних та госпдоговірних тем, участь у розробці звітів про польові археологічні дослідження, реєстраційних та облікових документів на об'єкти археологічної спадщини.
2	Оцінювання	<p>Система оцінювання охоплює кількісно-якісну атестацію результатів навчання здобувачів освіти.</p> <p>Види контролю знань:</p> <p><i>Попередній контроль.</i> Діагностика початкового рівня знань аспірантів застосовується перед затвердженням індивідуального навчального плану як передумова для успішного планування і керування навчальним процесом.</p> <p><i>Поточний контроль</i> знань є засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) навчального матеріалу та здійснюється у формі роботи на практичних заняттях, виступів на семінарах та конференціях регіонального, всеукраїнського рівня, виступів на засіданнях ради молодих вчених Інституту археології НАН України, при підготовці наукових звітів про результати польових археологічних досліджень.</p> <p><i>Семестровий контроль</i> - форма іспиту або заліку з конкретної навчальної дисципліни за накопичувальною системою і в терміни, встановлені в Інституті. Форма семестрового контролю визначається навчальним планом та відображається у робочій програмі навчальної дисципліни.</p> <p><i>Рубіжний контроль</i> знань передбачає, процедуру проміжного оцінювання аспірантів з метою перевірки знань в галузі досліджень і оцінки здатності досягти результату у кінці програми PhD. Контроль здійснюється на третьому році навчання. Процедура проміжного оцінювання затверджена</p>

		<p>вченою радою Інституту археології, протокол № 8 від 08.08.2022 р.</p> <p><i>Підсумковий</i> контроль знань передбачає іспит або диференційований залік з урахуванням накопичених аспірантом балів за шкалою ЄКТС. Аспірант вважається допущеним до підсумкового контролю (заліку/ іспиту), якщо він виконав всі види навчальних робіт, передбачених робочою програмою з навчальних дисциплін.</p> <p>Оцінювання якості результатів дисертаційного дослідження здійснюється у процесі творчої взаємодії аспіранта з науковим керівником, через зовнішнє наукове рецензування, за результатами доповіді і обговорення на засіданні відповідного профільного відділу, в ході публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді із захисту дисертацій.</p> <p>Форми контролю знань:</p> <p>Аспіранти/здобувачі проходять щорічну атестацію шляхом звітування на засіданні профільного відділу та Вченої ради Інституту про хід виконання освітньо-наукової програми та індивідуального плану, включаючи опубліковані наукові статті та виступи на конференціях та підготовку щорічного звіту аспіранта.</p> <p>Остаточним результатом навчання аспірантів є повне виконання освітньо-наукової програми, необхідний перелік опублікованих за результатами досліджень наукових праць, у тому числі у виданнях, що індексуються у наукометричних базах, апробація результатів на наукових конференціях, належним чином оформлений рукопис дисертації та представлення його на обговорення на засіданні відповідного профільного відділу або спільних засіданнях відділів, в ході публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді із захисту дисертацій для отримання наукового ступеня доктора філософії в галузі гуманітарні науки за спеціальністю 032 – історія та археологія.</p>
		6. Програмні компетентності
1	Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері давньої історії, археології та антропології, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/ або професійної практики.
1	Загальні Компетентності	<ul style="list-style-type: none"> • ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. • ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. • ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті. • ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). • ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми археології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
2	Спеціальні (фахові) компетентності	<ul style="list-style-type: none"> • СК 01 Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в археології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з історії, археології, антропології та суміжних галузей.

	<ul style="list-style-type: none"> • СК 02 Розв'язання проблем. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів, засвоєних з освітньо-наукової програми. • СК 03 Обчислювальні навички. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення (статистичне, гео-інформаційні технології, геодезичне обладнання тощо) та обробляти значні масиви статистичної інформації для здійснення досліджень та моделювання соціально-історичних процесів давнини. • СК 04 Здатність ініціювати і розробляти комплексні наукові проекти в археології та у дотичних до неї науках застосовуючи міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. • СК 05 Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері археології з врахуванням соціальних, економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень. • СК 06 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. • СК 07 Здатність до навчання. Здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області, використовуючи здобуті фахові знання.
	7. Нормативні результати навчання
	<ul style="list-style-type: none"> • РН 01 Знання іноземної мови, на рівні достатньому для презентації наукових результатів в усній та письмовій формах, розуміння фахових наукових та професійних текстів, вміння та навички спілкування в іншомовному науковому і професійному середовищі. • РН 02 Знання методів наукових досліджень та вміння їх використовувати на належному рівні; вміння вишукувати, опрацьовувати, аналізувати та синтезувати отриману інформацію (архівні джерела, наукові статті, науково-аналітичні матеріали, бази даних тощо). • РН 03 Знання теорії і розуміння методології системного аналізу, принципів застосування системного підходу при дослідженні соціально-економічних процесів та явищ, вміння використовувати методологію системного аналізу у сфері археології та антропології; <ul style="list-style-type: none"> • РН 04 Знання змісту і порядку розрахунків основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності (індекс цитування, індекс Гірша (h-індекс), імпакт-фактор (IF)). • РН 05 Знання і вміння використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, комп'ютерні засоби та програмне забезпечення при проведенні археологічних та антропологічних наукових досліджень. • РН 06 Вміння та навички працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами (Scopus, Web of Science, Index Copernicus, Web of Knowledge, GeoRef та ін.). • РН 07 Знання, розуміння, вміння та навички використання правил цитування та посилання на використані джерела, правил оформлення бібліографічного списку, розуміння змісту і порядку розрахунків основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової

<p>діяльності.</p> <ul style="list-style-type: none"> • РН 08 Знання історії розвитку соціально-економічних та історичних процесів; концептуальних засад охорони археологічної спадщини; реконструкції етнокультурної історії населення сучасної України; деталізація давньої історії України; стратегічних напрямів удосконалення методики проведення археологічних досліджень. • РН 09 Знання у виявленні локальних особливостей розвитку окремих регіонів України у доісторичний період; антропологічного складу населення України у різні історичні періоди; побуту та умов життя давнього населення від появи людини на території сучасної України до ХХІ ст.; міграційних тенденцій у давнину на території сучасної України та їх комплексний аналіз; • РН 10 Знання закономірностей розвитку продуктивних сил давніх суспільств; світогляду давніх суспільств за даними археологічних досліджень; системи розселення та функціонування соціально-історичних організмів давнини на території сучасної України у різні історичні періоди та виявлення закономірностей; розвитку матеріальної культури давніх суспільств, що мешкали на території сучасної України від появи людини на території сучасної України до ХХІ ст. • РН 11 Вміння класифікувати типи матеріальної культури давніх суспільств; використання природничих методів дослідження для комплексної характеристики давніх суспільств; реконструювати господарські структури давніх суспільств та хід соціально-історичного процесу; визначати пріоритетні напрямки розвитку історичної науки. • РН 12 Знання методологічних питань вивчення давньої історії за матеріальними залишками; розвитку сільського господарства протягом часу існування відтворювальної економіки на теренах України; історії та ролі металургії давніх суспільств; напрямів удосконалення технологій давніх виробництв (обробки каменю, кістки, шкіри, дерева, виробництва скла тощо); • РН 13 Знання проблеми первісного заселення території України; становлення відтворюючої економіки на Україні; емпіричного рівня пізнання археології; проблем теоретизування наукового знання в археології; меж пізнання в археології; становлення та розвитку української археології; • РН 14 Вміння будувати демографічні моделі розвитку відмінних типів суспільств минулого (кочовики, землероби тощо); проводити кластерний та факторний аналіз даних для виявлення спорідненості давніх людських об'єднань. • РН 15 Знання методологічних принципів дослідження соціальної сфери суспільного життя у археології; давнього ремесла за археологічними даними; методології пізнання антропогенезу; основних індикаторів різних шляхів генезису та розвитку політичних підсистем у давніх суспільствах; основних ознак міграцій давніх племен. • РН 16 Знання основних сучасних методик та підходів археологічного дослідження; теоретико-методологічних основ реконструкції давньої історії за матеріальними залишками; вміння визначати специфічні риси різного типу соціумів давнини; обґрунтовувати перспективні напрями модернізації методів археологічного дослідження та концепцій національної ідентичності. 		
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми		
1	Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення освітньо-наукової програми узгоджено із загальною кадровою політикою Інституту археології, яка здійснюється відповідно до Порядку проведення конкурсу на заміщення вакантних посад наукових співробітників. Кандидати на заміщення вакантних посад наукових співробітників проходять процедуру конкурсного відбору, який здійснює утворена Наказом директора Інституту археології конкурсна комісія на засадах

		<p>відкритості, колегіальності, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості прийняття рішень. Під час оцінювання відомостей, наданих учасником конкурсу, враховуються: актуальність, практичне значення наукової діяльності; наукова новизна та обґрунтованість одержаних результатів досліджень; належний ступінь володіння сучасною методологією, методами наукових досліджень та особистий внесок у їх розроблення; участь в редколегіях наукових видань, членство у провідних фахових товариствах; наявність Державних премій України в галузі науки і техніки, премій НАН України, інших наукових (у тому числі міжнародних) відзнак тощо.</p> <p>При підборі викладачів для участі у освітньо-науковій програмі підготовки докторів філософії зі спеціальності 032 – історія та археологія враховується спеціальність наукового співробітника, наявність наукового ступеня і вченого звання, кількість і якість наукових публікацій згідно з профілем відповідної навчальної дисципліни освітньої програми, досвід успішного виконання завдань науково-дослідницьких робіт та досвід науково-педагогічної роботи.</p>
2	<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Інститут археології забезпечує необхідні організаційні умови для ефективного здійснення освітнього-наукового процесу за освітньою програмою. Надає можливість безоплатного (в межах, окреслених Законами та нормативними актами України) і безпечного доступу аспірантів до матеріально-технічних ресурсів та інфраструктури для успішного досягнення визначених цілей і програмних результатів навчання. А саме: надає доступ до відповідної наукової інформації за допомогою вільного користування фондами Наукової бібліотеки Інституту археології, Науковим архівом та Науковими фондами Археологічного музею, забезпечення безкоштовного доступу до інтернет-мережі; на підґрунті формування індивідуального навчального плану уможлиблює процес вибору навчальних дисциплін за спеціальністю 032 – історія та археологія, ОНП «Доктор філософії в області археології та антропології» в межах, передбачених освітньою програмою; мотивує здобувачів вищої освіти брати участь у науково-дослідній діяльності, наукових конференціях і конкурсах; сприяє академічній мобільності аспірантів, у тому числі міжнародній; забезпечує аспірантам отримання місць у гуртожитках у межах наявності відповідного житлового фонду НАН України, отримання академічних соціальних стипендій у встановленому чинним законодавством порядку; забезпечує право на академічну відпустку, поновлення, переведення до іншого закладу вищої освіти згідно із чинним законодавством України.</p> <p>Доступ до зазначених ресурсів, а також навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, основні компоненти якого визначені в робочих програмах навчальних дисциплін, допомагають здобувачам вищої освіти належним чином досягти визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.</p>
3	<p>Інформаційне та навчально-</p>	<p>Інформаційне забезпечення: Наукова бібліотека Інституту археології - читальна зала, Науковий архів Інституту археології –</p>

	методичне забезпечення	<p>читальна зала, Наукові фонди Інституту археології - приміщення для роботи з археологічним матеріалом, Археологічний музей – приміщення для роботи, навчальне приміщення, точки бездротового доступу до мережі Інтернет, корпоративна пошта.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення включає: робочі програми навчальних дисциплін, монографії, підручники, навчальні посібники, матеріали лекцій, презентацій, завдання для практичних та семінарських занять, завдання для індивідуальної роботи, електронні видання тощо. Здобуття науково-дослідної польової археологічної практики в рамках роботи з науковим керівником або в інших археологічних експедиціях Інституту археології НАН України.</p>
9. Академічна мобільність		
1	Національна кредитна мобільність	<p>Національна кредитна мобільність може здійснюватися згідно з вимогами чинного законодавства та за наявності відповідних укладених договорів з науковими установами та закладами вищої освіти.</p> <p>Станом на 01.06.2022 р. Інститут археології має укладені договори з закладами вищої освіти за різними напрямками співпраці (підвищення кваліфікації, проведення студентської археологічної практики, загального напрямку) (Додаток В до ОНП).</p>
2	Міжнародна кредитна мобільність	<p>Міжнародна кредитна мобільність може здійснюватися згідно з вимогами чинного законодавства та за наявності відповідних укладених договорів з науковими установами та закладами вищої освіти. Станом на 01.06.2022 р. Інститут археології має укладені договори з науковими установами та закладами вищої освіти Європи та Світу за різними напрямками співпраці (Додаток В до ОНП).</p>
3	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти може здійснюватись згідно з вимогами чинного законодавства. На даний час Інститут не має ліцензії на надання освітніх послуг іноземцям.</p>

1. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

1.1. Перелік компонентів ОНП

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
Освітня складова ОНП			
Обов'язкові компоненти освітньої складової ОНП			
1. Цикл загальної підготовки			
1.1. Цикл дисциплін мовних компетентностей			
OK 1	Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою С1	8	Екзамен
Загальний обсяг циклу дисциплін мовних компетентностей		8	
1.2. Цикл загальнонаукових дисциплін			
OK2	Філософія науки та культури	6	Екзамен
Загальний обсяг циклу загальнонаукових дисциплін		6	
1.3. Цикл дисциплін формування навичок дослідника			
OK 3	Основи наукового дослідження в археології	3	Залік
OK 4	Актуальні проблеми вивчення соціально-економічного розвитку людства	3	Залік
OK 5	Археологічне матеріалознавство	3	Залік
Загальний обсяг циклу дисциплін формування навичок дослідника		9	
2. Цикл професійної підготовки			
2.1. Цикл дисциплін спеціальності			
OK 6	Проблеми антропогенезу та ранньої історії людства	3	Залік
OK 7	Робота з просторовими даними в археології	3	Залік
OK 8	Історична антропологія та біоархеологія України	3	Залік
OK 9	Польова антропологія для археологів	3	Залік
Загальний обсяг циклу дисциплін спеціальності		12	
Вибіркові компоненти освітньої складової ОНП*			
2.2. Цикл дисциплін за вибором аспіранта*			
OK 10	Етногенез та ранні етапи історії слов'ян за даними археології	3	Залік
OK 11	Культурні спільноти доби палеометалів	3	Залік
OK 12	Антична цивілізація Північної Надчорноморщини	3	Залік
OK 13	Сармати і пізні скіфи Північної Причорноморщини	3	Залік
OK 14	Київська Русь та її сусіди	3	Залік
Загальний обсяг циклу дисциплін за вибором аспіранта		12	
3. Компонент практичної підготовки			
НДП 1	Науково-дослідна практика	4	

Загальний обсяг практичної підготовки		4	
Загальний обсяг освітньої складової		51	
Наукова складова ОНП**			
НА 1	Підготовка та захист наукової роботи **	Проміжна наукова атестація - по завершенню кожного навчального року (звіт аспіранта) Атестація (захист дисертації).	
Загальний обсяг наукової складової		180	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми		231	

*За власним вибором аспіранта вивчається 4 дисципліни з переліку пропонувананих та набирається 12 кредитів.

**Атестація здобувача ступеня доктора філософії – встановлення разовою спеціалізованою вченою радою, у разі успішного виконання здобувачем ступеня доктора філософії освітньо-наукової програми та публічного захисту ним дисертації, відповідності результатів його наукової роботи вимогам освітньо-наукової програми.

**Орієнтовні тематичні напрями дослідницької діяльності
здобувачів наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 032–
історія та археологія, ОНП «Доктор філософії в області археології та
антропології»:**

Теоретико-методологічний напрямок:

- дослідження понятійного/ категорійного/ термінологічного апарату науки: вивчення трансформацій змісту, удосконалення з урахуванням сучасних тенденцій розвитку науки, розробка і введення до наукового обігу узгодженої термінології;
- теоретичні розробки у контексті реконструкції давньої історії (соціально-економічні, етнічні, культурні, політичні, історико-археологічні, екологічні моделі тощо);
- впровадження концепції національної ідентичності на основі археологічних та історичних джерел;
- дослідження, удосконалення та впровадження нових ефективних методик.

Серед них:

- методик польових археологічних та антропологічних досліджень – впровадження та вдосконалення неруйнівних методів;

- лабораторного опрацювання археологічних та антропологічних даних – розширення можливостей отримання інформації з наявних джерел за рахунок новітніх методів;
- археологічного картографування – створення реєстрів пам'яток України за окремими культурно-історичними періодами, інтеграція у європейські бази даних;
- методик класифікації та каталогізації,
- методик аналітичних, антропологічних, джерелознавчих, пам'яткознавчих, історіографічних досліджень тощо.

Джерелознавчий та пам'яткознавчий напрямок:

- систематизація та каталогізація джерельної бази археології та антропології (фондові, архівні, бібліотечні, музейні колекції);
- створення баз даних та картографування даних і метаданих об'єктів археологічної спадщини (нерухомих пам'яток) та рухомих пам'яток;

Аналітичний напрямок:

- інтерпретаційні дослідження у галузі археології та антропології;
- реконструкції історико-культурного розвитку давніх історичних спільнот на території сучасної України.

Історіографічний напрямок:

- вивчення трансформацій місця і ролі археології та давньої історії у соціо-політичному середовищі країни;
- дослідження інституціонального розвитку археології та давньої історії;
- вивчення історії археологічних досліджень;
- студії з проблемної історіографії (історія ідей та понять; формування та розвиток наукових шкіл, історія археологічної думки);
- біографічні та бібліографічні студії тощо.

На виконання дисертаційної роботи доктора філософії зі спеціальності 032 – історія та археологія, ОНП «Доктор філософії в області археології та антропології» покладається основна дослідницька та фахова кваліфікаційна

функція, яка полягає у здатності аспіранта здійснювати самостійний науковий пошук, вирішувати актуальні загальнотеоретичні і прикладні наукові завдання, робити узагальнення наукових результатів та представляти їх у вигляді висновків, положень наукової новизни, практичних рекомендацій як власного внеску у розвиток сучасної історичної науки У підсумку – отримати необхідні навички для забезпечення тяглості археологічної професії.

1.2. Структура освітньо-наукової програми

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі незалежно від форми навчання становить чотири роки.

Освітньо-наукова програма ID 62695 «Доктор філософії в області археології та антропології» містить дві складових: освітню та наукову.

Зміст та структура освітньої складової ОНП «Археологія та антропологія»:

Структура освітньої складової ОНП	Обсяг навчального навантаження здобувача вищої освіти	
	Кредитів ЄКТС	%
Обов'язкові компоненти	35	68,7
Вибіркові компоненти	12	23,5
Компонент практичної підготовки	4	7,8
Разом освітня складова	51	100

Наукова складова ОНП «Доктор філософії в області археології та антропології» становить 180 кредитів ЄКТС та передбачає проведення власного наукового дослідження, оформленого у вигляді дисертації, та опублікування основних його наукових результатів. Підготовка наукового дослідження здійснюється під керівництвом одного або двох (за необхідності) наукових керівників.

1.3. Структурно-логічна схема ОНП

Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми – це науково-методичне обґрунтування процесу реалізації освітнього процесу підготовки здобувачів освіти, яке відображається у вигляді логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін в поєднанні з іншими освітніми компонентами.

ОНП «Доктор філософії в області археології та антропології» розроблена на основі підходу, який визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу освітню діяльність і є результатом навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження першого навчального року (без урахування наукової складової) становить 35 кредитів ЄКТС, другого навчального року – 12 кредитів ЄКТС, третього навчального року – 4 кредити. Загальна кількість кредитів ЄКТС за освітньою складовою становить 51.

Освітня складова ОНП «Доктор філософії в області археології та антропології» складається з циклу загальної підготовки (дисципліни мовних компетентностей, загальнонаукові дисципліни, дисципліни формування навичок дослідника), з циклу професійної підготовки (дисципліни спеціальності, дисципліни за вільним вибором аспіранта), а також практичної підготовки.

До циклу **мовної підготовки** належить навчальна дисципліна «Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту володіння мовою С1» (забезпечує Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України). Завданням курсу є здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності, уміння представляти результати власних оригінальних досліджень у наукових працях різних жанрів (стаття, есе, монографія, презентація, виступ на конференції, стендова доповідь, публічна промова, наукова/науково-популярна лекція тощо).

До циклу **загальнонаукових дисциплін** належить навчальна дисципліна «Філософія науки та культури» (забезпечує Центр гуманітарної освіти НАН України). Завданням курсу є оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного світогляду. Цикл

дисциплін з **формування навичок дослідника** об'єднує такі навчальні дисципліни: 1) «Основи наукового дослідження в археології», метою якої є ознайомлення аспірантів з методикою дослідження археологічних об'єктів, обробкою та й аналізом первинної інформації та способами реконструкції історичного процесу за археологічними джерелами. 2) «Актуальні проблеми вивчення соціально-економічного розвитку людства», метою якої є формування у аспірантів навичок наукового дослідження на прикладі вивчення комплексу проблем, пов'язаних з соціально-економічним розвитком давніх суспільств на теренах сучасної України. 3) «Археологічне матеріалознавство», метою якої є всебічне дослідження артефактів вже на етапах їх фіксації і камеральної обробки, забезпечити збереженість знахідок в процесі «польові розкопки – камеральна – лабораторна робота» для подальшого їх фондового або музейного зберігання, компетенція коректно ставити і вирішувати завдання і проблеми археологічного експерименту та моделювання, експертизи археологічних пам'яток на предмет автентичності. (Додаток Б до ОНП).

Цикл **дисциплін спеціальності** презентують такі навчальні дисципліни: 1) «Проблеми антропогенезу та ранньої історії людства», метою якої є набуття теоретичних знань про історичний період, коли формувалися визначальні риси людини та її культури. У межах представленого курсу розглядається на широкому тлі первісності Євразійського та Африканського континентів. 2) «Робота з просторовими даними в археології», метою якої є формування у аспірантів уміння коректно отримувати, зберігати, обмінюватись, аналізувати та презентувати просторові дані, які є основою усіх наукових досліджень у сучасній археологічній науці. 3) «Історична антропология та біоархеология України», метою якої є формування у аспірантів основних методичних та теоретичних засад аналізу антропологічних решток, реконструювання способу життя в різні епохи, знання історії біоархеології, її зв'язку з іншими науковими дисциплінами. 4) «Польова антропология для археологів», метою якої є введення в польову антропологию як обов'язкову практичну дисципліну для

археологів та антропологів, ознайомлення з основними методами польового антропологічного дослідження. (Додаток Б до ОНП).

До кола **дисциплін за вибором аспіранта** належать: «Етногенез та ранні етапи історії слов'ян за даними археології», «Культурні спільноти доби палеометалів», «Антична цивілізація Північної Надчорноморщини», «Сармати і пізні скіфи Північної Причорноморщини», «Київська Русь та її сусіди».

Зазначений перелік дає можливість обрати три навчальних дисципліни, які охоплюють напрямки, що є дотичними, передували або слідували у розвитку людства після процесів, які обрані дисертантом для власного дослідження. Такий підхід дозволяє сформуванню у аспіранта тяглисть розуміння історичних процесів та зрозуміти причини виникнення і варіанти розвитку наукової проблеми, обраної аспірантом для дослідження, у подальші епохи (Додаток Б до ОНП).

Практична підготовка аспірантів є невід'ємною складовою освітньо-наукової програми підготовки здобувачів наукового ступеня доктора філософії в аспірантурі Інституту археології НАН України та входить до загального обсягу кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) навчального плану підготовки фахівця.

Практична підготовка організована з урахуванням тематики досліджень аспірантів та специфіки наукових напрямів відділів за якими вони закріплені. Суть практичної підготовки охоплює навички, необхідні для проведення польових археологічних експедицій (планування, проведення, підготовка наукових звітів про польові археологічні дослідження). Контроль за проходженням практики та оцінювання результатів покладається на наукового керівника. Здійснюється відповідно до індивідуального навчального плану аспіранта.

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає: виконання завдань дослідницької дисертаційної роботи протягом всього періоду навчання, підготовку та публікацію статей у наукових фахових виданнях, у тому числі індексованих у Scopus та Web of Science, участь у наукових конференціях,

методологічних наукових семінарах, які діють у Інституті археології та інших наукових установах тощо.

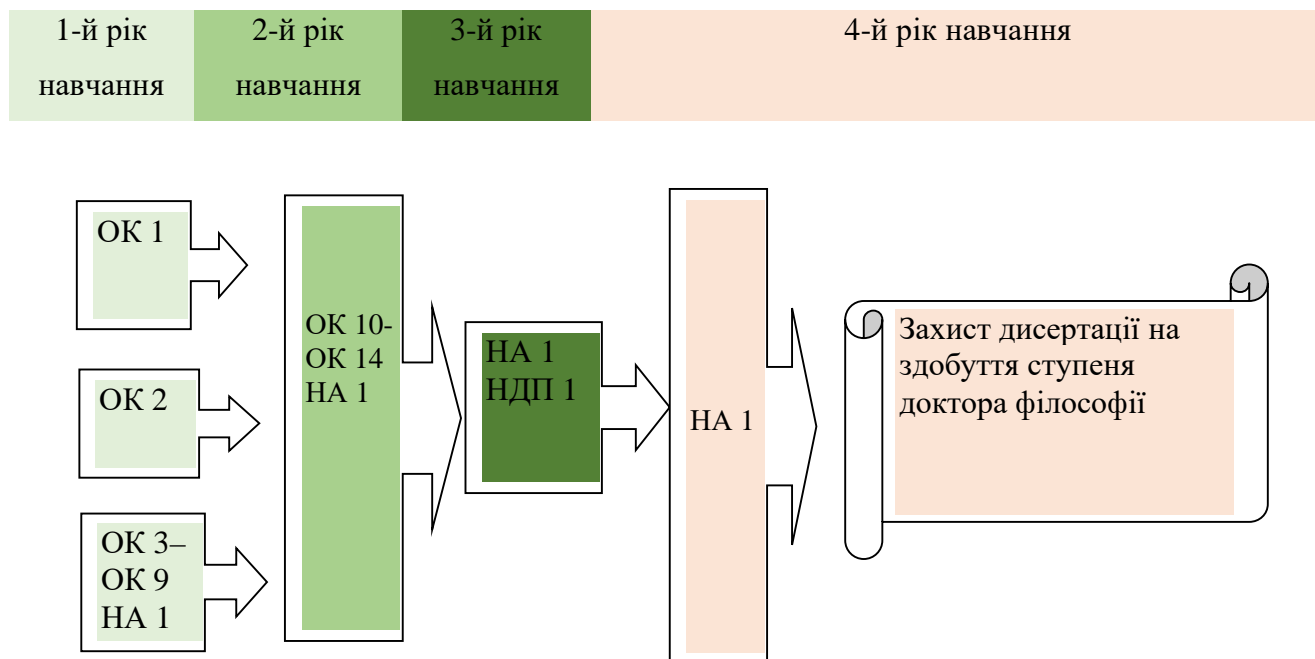
Протягом навчання аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема, опанувати комплекс теоретичних знань, набути умінь, навичок та компетентностей, достатніх для продукування нового знання, розв'язання комплексних завдань у галузі науково-дослідної та професійної діяльності; оволодіти методикою здійснення наукового дослідження; виконати самостійне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну та практичну значущість; оформити і захистити дисертацію.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії – самостійно виконана здобувачем на основі проведених досліджень, завершена кваліфікаційна наукова робота, яка містить нові актуальні науково обґрунтовані результати, має практичну значущість та подана до разової спеціалізованої ради з метою присудження ступеня доктора філософії.

Розподіл освітніх компонентів за роками навчання та семестрами:

1 рік навчання		2 рік навчання		3 рік навчання	
1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	4 семестр	5 семестр
Обов'язкові компоненти освітньої складової ОНП					
1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ					
1.1. ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН МОВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ					
ОК 1	ОК 1 Іспит				
1.2. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОНАУКОВИХ ДИСЦИПЛІН					
ОК 2	ОК 2 Іспит				
1.3. ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ДОСЛІДНИКА					
		ОК 3 Залік			
		ОК 4 Залік			
		ОК 5 Залік			
2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ					
2.1. ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН СПЕЦІАЛЬНОСТІ					
		ОК 6 Залік			
		ОК 7 Залік			
		ОК 8 Залік			
		ОК 9 Залік			
Вибіркові компоненти освітньої складової ОНП					
2.2. ЦИКЛ ДИСЦИПЛІН ЗА ВИБОРОМ АСПІРАНТА					
		ОК 10- ОК 14 Залік			
3. ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА					
					НДП 1 Залік

Структурно-логічна схема ОП.

ОК – освітній компонент

НА – наукова складова

НДП – науково-дослідна практика

2. Форма атестації здобувачів вищої освіти.

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Підсумковою формою атестації здобувачів освітнього рівня доктора філософії є публічний захист дисертації.
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним науковим дослідженням, із застосуванням загальних і спеціальних методів археології та аналізу, яке пропонує вирішення важливого наукового завдання у сфері археології через глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або методик дослідження.</p> <p>Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикування.</p> <p>Вимоги до оформлення дисертації встановлені відповідними нормативними документами.</p>
Вимоги до публічного захисту	Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту дисертації визначаються відповідними нормативними документами, зокрема: Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

3. Пояснювальна записка

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей доктора філософії зі спеціальності 032 - «Історія та археологія»
Дескрипторам Національної рамки кваліфікацій (за 8-м рівнем) та третім циклом вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти в редакції від 02.07.2020 р.

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Перелік компетентностей	ЗН1 Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності.	УМ1 Спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки наявних знань і професійної практики.	К1 Вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством загалом	АВ1 Демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високого ступеня самостійності, академічної та професійної доброчесності, послідовної відданості розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.
		УМ2 Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.	К2 Використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях.	АВ2 Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення
		УМ3 Критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей.		
Загальні компетентності				
ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ЗН1	УМ1 УМ3	К1 К2	АВ2

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ЗН1	УМ1 УМ2	К1 К2	АВ1
ЗК 03 Здатність працювати у міжнародному контексті.	ЗН1	УМ2 УМ3	К2	АВ1 АВ2
ЗК 04 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ЗН1	УМ1 УМ3	К1	АВ1
ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми археології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності	ЗН1	УМ2	К1	АВ2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК 01 Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в археології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з історії, археології, антропології та суміжних галузей.	ЗН1	УМ1 УМ3	К1 К2	АВ1
СК 02 Розв'язання проблем. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів, засвоєних з освітньо-наукової програми.	ЗН1	УМ1 УМ2 УМ3	К1 К2	АВ1 АВ2
СК 03 Обчислювальні навички. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення (статистичне, гео-інформаційні технології, геодезичне обладнання тощо) та обробляти значні масиви статистичної інформації для здійснення досліджень та моделювання соціально-історичних процесів давнини.	ЗН1	УМ1	К1 К2	АВ2

<p>СК 04 Здатність ініціювати і розробляти комплексні наукові проекти в археології та у дотичних до неї науках застосовуючи міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.</p>	<p>ЗН1</p>	<p>УМ2 УМ3</p>	<p>К1 К2</p>	<p>АВ1 АВ2</p>
<p>СК 05 Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері археології з врахуванням соціальних, економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p>	<p>ЗН1</p>	<p>УМ1 УМ3</p>	<p>К1</p>	<p>АВ1 АВ2</p>
<p>СК 06 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.</p>	<p>ЗН1</p>	<p>УМ1 УМ2 УМ3</p>	<p>К1 К2</p>	<p>АВ1 АВ2</p>
<p>СК 07 Здатність до навчання. Здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області, використовуючи здобуті фахові знання.</p>	<p>ЗН1</p>	<p>УМ1 УМ3</p>	<p>К1 К2</p>	<p>АВ2</p>

Посади, які здатен обіймати здобувач третього (освітньо-наукового) рівня «доктор філософії» зі спеціальності 032 - історія та археологія, за Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010 (КП)

Код і назва професійної групи	Професійна назва роботи (посада)
Законотворці, вищі державні службовці, керівники, менеджери (управителі). Керівники підприємств, установ, організацій	
12 1210.1 1229.1 1231 1237 1237.1 1237.2 1238 1239 13 1492	керівники підприємств, установ, організацій; керівники підприємств, установ, організацій (директор); керівники різних основних підрозділів (начальник); керівники функціональних підрозділів (начальник); керівник науково-дослідного підрозділу; головний фахівець науково-дослідного підрозділу; начальник (Завідувач) науково-дослідного підрозділу; керівник проектів та програм; керівник інших функціональних підрозділів; керівник малих підприємств (директор); менеджери (управителі) у сфері культури, відпочинку та спорту;
Адміністративна діяльність у сфері науки та освіти	
1229.4 1237 1237.1 1237.2	декан, завідувач кафедри; керівники науково-дослідних підрозділів; головний учений секретар; учений секретар;
Наукова діяльність	
244 2442 2442.1 2442.2	професіонали в галузі економіки, соціології, археографії, археології, географії, кримінології та палеографії; професіонали в галузі археографії, археології, географії, кримінології, палеографії та соціології; наукові співробітники (археографія, археологія, географія, кримінологія, палеографія, соціологія); археографи, археологи, географи, кримінологи, палеографи та соціологи;
Наукова діяльність у суміжних сферах	
2114.1 2141.1 2148 2148.1 2148.2 243 2431 2431.1	Наукові співробітники (геологія фізика, гідрологія, геоінформатика); Професіонали в галузі архітектури та планування міст; Професіонали у галузі картографії та топографії; Наукові співробітники (картографія, топографія); Картографи та топографи; Професіонали в сфері архівної справи, музеєзнавства, бібліотечної справи, інформації та кінопрограм; Професіонали в галузі архівної справи, зберігання музейних, бібліотечних фондів; Наукові співробітники (архівна справа, музеєзнавство);
Науково-педагогічна діяльність у закладах освіти:	
2310 2310.1 2310.2 2320	викладачі закладів вищої освіти: професор, доцент; викладач закладу вищої освіти, асистент; викладач професійно-технічного навчального закладу.

**Інститут археології Національної академії наук України.
Каталог навчальних дисциплін підготовки здобувачів третього
(освітньо-наукового) рівня вищої освіти
зі спеціальності 032– історія та археологія**

№ з/п	Назва навчальної дисципліни	Напрямок спеціальності	Науковий відділ	Науково-педагогічний працівник
Цикл дисциплін формування навичок дослідника				
1	Основи наукового дослідження в археології.	археологія	археології раннього залізного віку	Симоненко Олександр Володимирович – доктор історичних наук symonenko@iananu.org.ua simonal@ukr.net
2	Актуальні проблеми вивчення соціально-економічного розвитку людства.	археологія	античної археології	Буйських Алла Валеріївна – доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України allabuy@iananu.org.ua abujskikh@ukr.net
3	Археологічне матеріалознавство	археологія	античної археології	Гаврилюк Надія Оксентіївна – доктор історичних наук, старший науковий співробітник gavrylyuk_na@ukr.net
Цикл дисциплін спеціальності				
4	Проблеми антропогенезу та ранньої історії людства.	археологія	Археології кам'яної доби	Залізник Леонід Львович – доктор історичних наук, професор zaliznyakl@ukr.net leonid_zaliznyak@iananu.org.ua
5	Робота з просторовими даними в археології.	археологія	давньоруської та середньовічної археології	Борисов Артем Вадимович – кандидат історичних наук artem_borysov@iananu.org.ua avborysov@gmail.com
6	Історична антропологія та біоархеологія України	антропологія	біоархеології	Потехіна Інна Дмитрівна – Кандидат історичних наук potekhina_inna@iananu.org.ua idpotekhina@gmail.com

7	Польова антропологія для археологів	антропологія	біоархеології	Козак Олександра Діонізіївна – кандидат історичних наук akozak@iananu.org.ua akozak26@ukr.net
Цикл дисциплін за вибором аспіранта				
8	Етногенез та ранні етапи історії слов'ян за даними археології	археологія	археології ранніх слов'ян	Скиба Андрій Володимирович – кандидат історичних наук andrii_skyba@iananu.org.ua skyba-andriy@ukr.net
9	Культурні спільноти доби палеометалів	археологія	археології енеоліту- бронзової доби	Отрошенко Віталій Васильович – доктор історичних наук, професор otroshchenko@iananu.org.ua otrok_o@ukr.net
10	Антична цивілізація Північної Надчорноморщини	археологія	античної археології	Буйських Алла Валеріївна – доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України allabuy@iananu.org.ua abujskikh@ukr.net
11	Сармати і пізні скіфи Північної Причорноморщини	археологія	археології раннього залізного віку	Симоненко Олександр Володимирович – доктор історичних наук symonenko@iananu.org.ua simonal@ukr.net
12	Київська Русь та її сусіди	археологія	давньоруської та середньовічної археології	Томашевський Андрій Петрович – кандидат історичних наук tomash@iananu.org.ua tomashevsky@ukr.net

Додаток В

**Перелік закладів вищої освіти України та наукових установ Світу,
які мають укладені договори про співпрацю з Інститутом археології
станом на 01.06. 2022 р.**

ЗВО України			
№ з/п	Назва ЗВО	Термін дії угоди до:	
1	Сумський державний університет СумДУ	31.12.2026	
2	ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»	безстроково	
3	Харківський державний технічний університет будівництва та архітектури	безстроково	
4	Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського	31.12.2025	
5	ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»	31.12.2025	
6	Київський національний університет культури і мистецтв	31.12.2026	
7	Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського	безстроково	
8	Історичний факультет Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова	31.12.2026	
9	Центральноукраїнський інститут розвитку людини відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна», м. Кропивницький	безстроково	
10	Київський університет права НАН України	безстроково	
11	Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького	25.01.2026	
12	Національний університет «Чернігівський колегіум імені Т.Г. Шевченка»	безстроково	
13	Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського	безстроково	
14	Київський університет імені Бориса Грінченка	01.09.2023	
15	Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури	01.04.2023	
16	ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»	31.12.2024	
17	Національний університет «Києво-Могилянська академія»	31.12.2024	
Наукові установи та ЗВО Європи та Світу			
№ з/п	Назва наукової установи	країна	Термін дії угоди до:

1	Національний музей історії Молдови	Молдова	безстроково
2	Центр дослідження обсидіану та кременю університету Мейджи	Японія	безстроково
3	Інститут культурної спадщини Академії наук Молдови	Молдова	безстроково
4	Центр балтійської і скандинавської археології	Німеччина	безстроково
5	Варшавський університет	Польща	безстроково
6	Археологічний музей в Познані	Польща	безстроково
7	Німецький археологічний інститут	Німеччина	безстроково
8	Інститут пра- та протоісторичної археології Університету Христіана-Альбрехта у м. Кіль	Німеччина	безстроково
9	Інститут археології та Етнології Польської академії наук	Польща	безстроково
10	Інститут археології та Етнології Національної академії наук Азербайджану	Азербайджан	01.04.2023
11	Університет Жешува	Польща	безстроково
12	Університет "Вища антропологічна школа", м. Кишинів	Молдова	безстроково
13	Університет Копенгагену	Данія	безстроково
14	Університет Гарварду	США	безстроково
15	Університет Гран Веллі, Мічіган	США	безстроково
16	Ляйбніц-Інститут історії та культури Центральної та Східної Європи (GWZO)	Німеччина	безстроково
17	Королівський коледж Лондона	Великобританія	безстроково
18	Університет Вільнюса	Литва	безстроково
19	Батумський державний університет ім. Шота Руставелі	Грузія	безстроково
20	Університет Ліону, Будинок Сходу та Середземномор'я, UMR 5138, лабораторія АрАр-археології та археометрії	Франція	безстроково
21	Департамент культурної спадщини університету Падуа	Італія	безстроково

Додаток Г

Кадрове забезпечення освітнього процесу: робоча група та викладачі:

1. Якісний склад проектної групи, відповідальної за підготовку здобувачів вищої освіти Інституту археології НАН України із спеціальності 032 – історія та археологія

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)	
Особи, які працюють за основним місцем роботи (в тому числі за суміщенням)							
1	Буйських Алла Валеріївна	Завідувач відділом античної археології Інститут археології НАН України, за суміщенням – завідувач відділом археології Нижнього Побужжя Національного історико-археологічного заповідника «Ольвія» НАН України.	Київський державний університет ім. Тараса Шевченка 23 червня 1984 р., диплом КВ № 731626 Спеціальність-історія, кваліфікація – викладач історії та суспільствознавства.	Доктор історичних наук ДД № 008129 від 10 березня 2010 р. 07.00.04 - археологія Член-кореспондент Германського Археологічного Інституту, 2007 р. Член-кореспондент НАН України, професор	з 01.07.1993 р. з 2021 р. з 2023 р.	Публікації: 1. Буйських, А.В. 2017. Хіоський чорнофігурний канфар з Борисфена. <i>Археологія і давня історія України</i> . Вип. 3 (24), с. 111-115. 2. Bujskikh, A.V. 2017. Local Architectural Styles in the Northern Black Sea (with a particular focus on the Ionic Order). In: Kozlovskaya V. (ed). <i>The Northern Black Sea in Antiquity. Networks, Connectivity, and Cultural Interactions</i> . Cambridge: University Press, p. 192-230. 3. Fornasier, J., Bujskikh, A.V., Kuz'miščev, A.G., Patzelt, A., Helfert, M., Kratzsch, N. 2017. Vor den Toren der Stadt. Deutsch-ukrainische Forschungen in der Vorstadt Olbia Pontikes. <i>Archäologischer Anzeiger</i> 1, S. 19-61. 4. Bujskikh, A.V. 2017. From dug-outs to houses: urbanistic development at late Archaic Olbia Pontica. <i>Caiete ARA</i> 8, p. 5-15. 5. Буйських, А.В., Шеін, С.С., Шевченко Т.М. 2017. НІАЗ «Ольвія» НАН України: завдання та перспективи наукових досліджень Відділу археології Нижнього Побужжя. Гаврилюк Н.О. та ін. (ред.). <i>Північне Причорномор'я за античної доби (на пошану С.Д. Крижицького)</i> . Київ: Стародавній світ, с. 256-263. 6. Буйських, А.В., Твардецький, А., Новіченкова, М.В. 2017. Перші результати українсько-польського проекту по дослідженню римської цитаделі в Ольвії.	

					<p>Гаврилюк Н.О. та ін. (ред.). <i>Північне Причорномор'я за античної доби (на пошану С.Д. Крижицького)</i>. Київ: Стародавній світ, с. 45-52.</p> <p>7. Fornasier, J., Bujskich, A.V., Kuz'miščev, A.G. 2017. Ein Stadtbild im Wandel. Neue Ergebnisse eines deutsch-ukrainischen Forschungsprojektes aus der griechischen Kolonie Olbia Pontike. <i>Das Altertum</i> 62 (2017), S. 241-270.</p> <p>8. Буйських, А.В., Секерська, Н.М. 2018. Про час заснування Ніконія (за матеріалами східногрецької кераміки). <i>Археологія</i> 1, с. 37-44.</p> <p>9. Буйських, А.В. 2018. Найраніша кераміка з Борисфена (за матеріалами розкопок В.В. Лапіна). <i>Археологія і давня історія України</i>. Вип. 3 (28), с. 46-53.</p> <p>10. Bujskikh, A.V., Chistov, D. 2018. Architectural details and monumental buildings at Borysthene. <i>Caiete ARA</i>, 9, 2018, p. 5-22.</p> <p>11. Fornasier, J., Bujskich, A.V., Kuz'miščev, A.G. 2018. Neues aus der Vorstadt. Aktuelle Forschungsergebnisse aus der griechischen Schwarzmeerkolonie Olbia Pontike. <i>Antike Welt</i> 2, 2018, S. 75-83.</p> <p>12. Буйських, А.В., Чепкасова, М.І. 2019. Самоський килік із колекції Миколаївського краєзнавчого музею «Старофлотські казарми». <i>Археологія</i> 1, 2019, с. 69-74.</p> <p>13. Bujskikh, S., Bujskikh, A.V. 2019. Polis, <i>Chora</i> and the development of the colonial landscape in the Lower Bug region. J. Lucas, C.A. Murray & S. Owen (ed.). <i>Greek colonization in local contexts: case studies in colonial interactions</i>. University of Cambridge Museum of Classical Archaeology Monograph 4. Oxford: Oxbow Books; 2019. p. 183-192.</p> <p>14. Буйських, А.В. 2019. Сучасні археологічні відкриття в Національному історико-археологічному заповіднику «Ольвія» НАН України. <i>Вісник НАН України</i>. 2019, 9, с. 30-36.</p> <p>15. Stobbe, A., Bujskich, A.V., Rühl, L., Seuffert, L. 2019. An amphora with millet from the Roman citadel at Olbia Pontica, Ukraine. Ju. Meurers-Balke, T. Zerl, R. Gerlach (Hrsg.). <i>Auf dem Holzweg... Eine Würdigung für Ursula Tegtmeier</i> / Arhologische Berichte 30. Heidelberg: Propylaeum, 2019, S. 251-258.</p> <p>16. Буйських, А.В. 2019. Виробнича майстерня на Південному теменосі Ольвії. <i>І Всеукраїнський археологічний з'їзд: матеріали роботи. Присвячується 100-річчю з часу заснування Інституту археології НАН України</i>. / ІА НАН України/. Київ, 2019, с. 327-333.</p> <p>17. Новиченкова, М.В., Буйських, А.В. 2019. Аквіли з Ольвії. <i>І Всеукраїнський археологічний з'їзд: матеріали роботи. Присвячується 100-річчю з часу заснування Інституту археології НАН України</i>. / ІА НАН України/. Київ, 2019, с. 351-359.</p> <p>18. Крижицький, С.Д., Шейн, С.С., Буйських, А.В. 2020. Реєстр нерухомих пам'яток Верхнього міста Ольвії: досвід наукової паспортизації. <i>Археологія</i> 2, с. 33-42.</p> <p>19. Буйських, А.В. 2020. Наддиманське городище. <i>Енциклопедія сучасної України</i>. Т. 22. Мр-На. К: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2020, с. 341-342.</p> <p>20. Bujskikh, A.V. 2021. Late-Archaic temple architecture in Olbia Pontica: an evidence</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>of roof tiles and architectural terracotta. <i>Caiete ARA</i> 12, 2021, p. 51-66.</p> <p>21. Bujskikh, A.V., Novichenkova, M.V. 2021. The Roman Citadel in Pontic Olbia. <i>Ancient Civilizations from Scythia to Siberia</i> 27, p. 11-67.</p> <p>22. Bujskikh, A.V., Ivchenko, A. 2021. The necropolis of Olbia in 6th-5th centuries BCE. New data on the territorial development. J. Fornasier, A.V. Bujskikh (Hrsg.). <i>An den Ufern des Bug. Deutsch-ukrainische Ausgrabungen in Olbia Pontike im Kontext internationaler Forschungen zu antiken Migrationsprozessen</i>. Frankfurter Archäologische Schriften 42. Bonn, 2021, S. 155-184.</p> <p>23. Twardecki, A., Bujskikh, A.V. 2021. The Cherniakhov Culture in Olbia Pontica in the light of Polish-Ukrainian excavations 2016-2018. <i>Sprawozdania archeologiczne</i>. 2021. T. 73/2, p. 251-273.</p> <p>24. Bujskikh, A.V., Naso, A. 2022. Etruscan bucchero pottery in the Northern Black Sea littoral. <i>Ancient Civilizations from Scythia to Siberia</i> 28, p. 1-22.</p> <p>25. Bujskikh, A.V. 2022. Aphrodite in Olbia: sacred gifts in cult practice. Camilla Colombi, Valeria Parisi, Ortwin Dally, Martin Guggisberg and Giorgio Piras (eds), <i>Comparing Greek Colonies. Mobility and Settlement Consolidation from Southern Italy to the Black Sea (8th – 6th Century BC)</i>. Proceedings of the International Conference (Rome, 7.-9.11.2018). Berlin, Boston: De Gruyter 2022, p. 494-507.</p> <p>26. Bujskikh, A.V. 2022. Late-Archaic temple architecture in Olbia Pontica II: the akroteria with gorgoneia. <i>Caiete ARA</i> 13, 2022, p. 5-14.</p> <p>27. Буйських, А.В., Івакін, В.Г. 2022. Спільний україно-німецький проєкт “Ukrainian-Archaeological Heritage, Threatened by War: Saving and Protection”. <i>Охорона та збереження археологічної спадщини України</i>. Науково-практичний семінар 23 листопада 2022 р. Тези доповідей. Київ, с. 11.</p> <p>28. Bujskikh, A.V., Khmelevskiy, D.M. 2022. The earliest finds of Panathenaic prize amphorae in Olbia. <i>Lietuvos archeologija</i> 78, 2022, p. 311-326.</p> <p>Загальна кількість публікацій – 290.</p> <p>Керівник НДР: «Північне Причорномор’я за античної доби: історія, економіка, населення, культура».</p> <p>Керівництво докторантами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук –5 осіб.</p> <p>Керівництво здобувачами наукового ступеня кандидата історичних наук – 5 осіб.</p> <p>Конференції, семінари:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наукова конференція у рамках Днів Науки в НаУКМА (Національний університет «Києво-Могилянська академія»): «Археологічні студії: здобутки та перспективи», Київ, 25 січня 2017 р. 2. Міжнародна конференція «The German-Ukrainian Forum of Young researchers», за підтримки ДААД, Федерального Міністерства освіти та досліджень та Університету Тюбінгена (ФРН), Київ, грудень 2017 р. 3. Рим, Італія, 2018 р. Конференція «Comparing Greek Colonies. Mobility and settlement consolidation from Southern Italy to the Black Sea (8th – 6th centuries BC)». 4. An den Ufern des Bugs – На берегах Бугу, Tagung Frankfurt am Main, 7.-9. Oktober 2019. 5. Коллоквіум, присвячений 100-річчю Французької Академії, організований Лувром та Центром вивчення та реставрації музеїв Франції, Париж, Франція,
--	--	--	--	--	---

						<p>листопад 2019 р.</p> <p>6. Борисфеніка II: пам'яті В.В. Крутілова (археологічні дослідження острова Березань у контексті європейської історії). Міжнародна наукова конференція. Миколаїв, травень.</p> <p>7. Онлайн-конференція «Fishing and Greek colonisation in the Black Sea during Antiquity : a geographical and regional approach», організована Музеєм Лувр (Париж) та університетом Марселя (Франція), співдоповідач Є.Ю. Яніш; червень.</p> <p>8. Конференція «Il mondo è pieno di dèi. Il politeismo in Grecia: archeologia e contesti», організована Університетом Риму, Італія, травень. Доповідь Буйських А.В., Полінська І. «Divine presences in the South temenos at Olbia Pontica» (внесок автора 1 д.а.). Онлайн участь.</p>
2	Залізник Леонід Львович	Зав. відділом археології кам'яного віку Інституту археології НАН України	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка. Диплом В-1 № 626382, 22.06.1977 р. Спеціальність - історія. Кваліфікація-історик, викладач історії та суспільствознавства	Доктор історичних наук ИТ № 002257 від 30.03.1990. Історичні науки – 07.00.06 археологія. «Население Украинского Полесья в финальном палеолите и мезолите». Професор ПР № 000197 від 26.10.2000 зі спеціальності 07.00.04 – археологія.	Наукової з 01.02.197 9р. Науково- педагогіч ної з 01.09.199 5 р.	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стародавня історія України.-К.: Темпора, 2012.- 600 с. 2. Найдавніше минуле Новомиргородщини // Кам'яна доба України.- №15.- К.:Шлях, 2013.-304 с. (колективна монографія). 3. Палеоліт Центральної України // Археологія, 2014. – №3.- С. 3-17. 4. Фінальний палеоліт – доба кардинальних змін // Археологія, 2015. – 2. – С. 3-18. 5. Доісторичні елементи в традиційній культурі українців та їхніх сусідів. // Наукові студії.-Випуск 7.-Львів-Винники, 2015.-С.3-15. 6. Стоянка Андріївка 4 і проблема зубчастого муст'є України // Кам'яна доба України.- №16.- К.: Шлях, 2015.- С.11-43. (співавтори Шевченко Т.О., Кухарчук Ю.В.). 7. Свідерські стоянки в урочищі Переволоки поблизу оз.Нобельна Рівненщині // Кам'яна доба України.- №16.- К.: Шлях, 2016.- С.157-167. (співавтор Переверзев С.В.). 8. «Неандертальський» яр муст'єрської стоянки Андріївка 4 на Кіровоградщині // Магістеріум. Вип. 60. Археологічні студії.-2015.- С.17-22. 9. Неолітизація Київського Подніпров'я у світлі нових досліджень // Археологія, 2016. – 1. – с.3-18. (співавтори Сорокун А., Переверзев С., Хопгинець І.). 10. Мезолітичні витоки перших індоєвропейських культур Європи за даними археології // Археологія, 2016. – 3. – с.3-18. 11. Фінальний палеоліт та мезоліт Київського Полісся // Київське Полісся: історія, археологія, етнографія.- Іванків, 2016.- С.7-13. <p>Загальна кількість публікацій: 401, в т.ч. 30 наукових монографій, навч. посібників для у-тів, науково-популярних книжок</p> <p>Керівник НДР: „Матеріальна культура населення України в епоху каменю» (наукова робота № 02.187, № держреєстрації 0114U004846.</p> <p>Аспіранти: захистилося – 8.</p> <p>Керую – 3.</p> <p>Керую здобувачами – 7.</p> <p>Проф. кафедри археології НУ “Києво-Могилянська академія”. Викладає три</p>

						авторські курси. Керує курсовими та магістерськими роботами в НУ «Києво-Могилянська академія».
3	Отрощенко Віталій Васильович	Зав. відділом археології енеоліту – бронзового віку Інституту археології НАН України	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка. Диплом з відзнакою С № 318037, 1968 р. Спеціальність - історія. Кваліфікація - історик, археолог-музеєзнавець з правом викладання історії англійською мовою.	Доктор історичних наук ДД №002614 від 13.11.2002. Історичні науки – 07.00.04 археологія. «Історія племен зрубної спільності». Професор 02ПР № 003449 від 21.04.2005 зі спеціальності 07.00.04 – археологія.	Наукової з 03.08.1970 р. Науково-педагогічної з 01.09.2001 р.	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Березанская С.С., Отрощенко В. В.</i> Е.Е. Кузьмина и археология Украины // Арии степей Евразии: Эпоха бронзы и раннее железо в степях Евразии и на сопредельных территориях: сборник памяти Елены Ефимовны Кузьминой. – Барнаул: Изд-во Алтайского гос. ун-та, 2014. – С. 28-32. 2. Отрощенко В. В. Відділ археології енеоліту – бронзового віку // Інститут археології Національної академії наук України. 1918-2014. – К.: ВД «АДЕФ-Україна», 2015. – С. 110-125. 3. Отрощенко В.В. Лобойківська металургія та бережнівсько-маївська зрубна культура (БЗМК) // Наукові студії / Історико-краєзнавчий музей м. Винники. – Львів-Винники, 2015. – Вип. 8. - С. 35—51. 4. Отрощенко В.В. Український слід в «Истории российской археологии» Л. Клейна // Магістеріум НаУКМА. – Археологічні студії. – К., 2015. – Вип. 60. – С. 4-10. 5. Отрощенко В.В. Концепція хазризматич-них кланів О. Прицака: проблема витоків // Мови й культури: між Сходом і Заходом (пам'яті Омеляна Прицака). – К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2015. – С. 42-50. 6. Отрощенко В.В. Антропоморфна скульптура населення катакомбної спільноти // Донецький археологічний збірник. – Донецьк-Вінниця, 2015. – Вип. 18-19. – С. 21—38. 7. Отрощенко В.В. Геометричний орнамент і знак в мистецтві зрубної спільноти // Збірник статей IV французько-української археологічної конференції «Геометричне мистецтво від преісторії до сучасності». – м. Київ, 23-24.04.2015 р. // http://institutfrancais-ukraine.com/ua/programmation/colloque-archeologie. – С. 1-8, рис. 1-6. 8. Отрощенко В.В., Салій Н.Г. Курган № 1 біля с. Гнаровське в Надпоріжжі // Донецький археологічний збірник. – Донецьк, 2013. – Вип. 17. – С. 150-179. 9. Otroshchenko V. The catacomb cultures Phenomenon // The Ingul-Donets Early Bronze Civilization as springboard for transmission of Pontic cultural patterns to the Boltic drainage basin 320-2750 BC. – In: Baltic-Pontic Studies. – Poznań, 2013. – Vol. 18. – P. 21-38. 10. Мотиви ритуальної зоофілії в мистецтві України доби ранньої бронзи // Наукові студії / Історико-краєзнавчий музей м. Винники. – Львів-Винники, 2014. – Вип. 7. - С. 99-117. 11. У пошуках прабатьківщини індо-іранських племен // Міждисциплінарні дослідження складних систем. – К., 2014. – № 5. – С. 50-61. <p>Загальна кількість публікацій: 491.</p> <p>Керівник НДР: „Матеріальна культура населення України за доби енеоліту та бронзи” (1-й кв. 2012 р. – 4-й кв. 2016 р., наук. керівник д.і.н., проф. Отрощенко В.В., держ. реєстр. № 0112U000923).</p>

					<p>Керівництво докторантами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня доктора історичних: 1 особа.</p> <p>Керівництво докторантами: 1 особа.</p> <p>Керівництво аспірантами: 5 осіб.</p> <p>Керівництво аспірантами, які захистили науковий ступінь кандидат історичних наук – 2 особи.</p> <p>Керівництво здобувачами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук: – 1 особа.</p> <p>Керівництво здобувачами, які захистили науковий ступінь кандидат історичних наук – 6 осіб.</p> <p>Керує курсовими та магістерськими роботами в НУ «Києво-Могилянська академія»</p> <p>Конференції, семінари:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наукова конференція «Археологічні студії: проблеми та перспективи – 2015» як складова «Днів науки в НВУКМА», м. Київ, 11.03. 2015 р. 2. IV французько-українська археологічна конференція «Геометричне мистецтво від преісторії до сучасності», м. Київ, 23-24.2015 р. 3. Національний конгрес українських керамологів «Українська керамологія в контексті викликів XXI століття», селище Опішне, 22-24.09.2014 р. 4. Міжнародна наукова конференція «Датування – хронологія – періодизація. Різні аспекти часу в археології», м. Львів-Винники, 5-7 листопада 2015 р. <p>Нагороди: медаль "На честь 1500-річчя Києва", 1982 р., срібна медаль ВДНГ за успіхи в народному господарстві СРСР, 1985 р., лауреат Державної премії в галузі науки та техніки, 2002 р., диплом доктора HONORIS CAUSA донецького державного технічного університету, м. Алчевськ, № 0505, від 29.06.2005 р.</p> <p>Член міжнародних організацій: December 19, 1998 is elected by the member of Permanent Council of International Union for Prehistoric and Protohistoric Sciences with Department of Achaology, University of Gent, Belgium.</p>		
4	Потехіна Інна Дмитрівна	Завідувач відділу біоархеології Інституту археології НАН України	Київський державний університет ім. Т.Г.Шевченка Я №906810, 1973 р. Спеціальність- біологія; Кваліфікація- біолог-зоолог, викладач біології і хімії.	Кандидат історичних наук КН №000431 від 11 листопада 1992 р. «Археологія» Тема: «Населення України в епохи	з 01.10.1978 р.	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Potekhina I.D. Neolithic Cemeteries and Populations in the Dnieper Basin. – Oxford, BAR- British Archaeological Reports International Series 383, 224 pp. – 1987 (with Telegin D.Ya). 2. Потехина И.Д. К изучению толщины костей свода черепа в неолитических и энеолитических популяциях юга Восточной Европы в связи с экологическими факторами // Экологические аспекты палеоантропологических и археологических реконструкций. – Москва. – 1992. – С.104-126. 3. Потехина И.Д., Кислый А.Е. Реконструкция демографической структуры скифов 	

				<p>неоліту та раннього енеоліту за антропологічним і даними» Старший науковий співробітник, спеціальність «Археологія» АС№006688 від 08.10.2008 Доцент кафедри «Археологія» Національного Університету «Кієво-Могилянська Академія», 2008 р.</p>		<p>лесостепной и степной зоны. Палеодемография скифского населения Северного Причерноморья. Серия “Скифы”. – Киев. – 1994. – Вып.1. 4. Potekhina I.D. Ancient North Europeans in the Mesolithic-Neolithic Transition of Southeast Europe // Harvesting the Sea, Farming the Forest. The Emergence of Neolithic Societies in the Baltic Region. – Sheffield Academic Press, Sheffield, Great Britain, 1998. – P. 65-70. 5. Потехина И.Д. Население Украины в эпохи неолита и раннего энеолита по антропологическим данным. – Киев, 1999. 6. Потехина И.Д. Среднестоговская и новоданиловская культуры энеолита Азово-Черноморского региона. – Луганск, 2001. (соавт. Телегин Д.Я., Нечитайло А.Л., Панченко Ю.В.) 7. Потехина И.Д. Биоархеологические реконструкции первобытного населения контактных зон юга Восточной Европы // Вестник антропологии. – 2006. – № 14. – С.90-98. 8. Potekhina I.D. The radiocarbon reservoir effect: new evidence from the cemeteries of the middle and lower Dnieper basin, Ukraine. // <i>Journal of Archaeological Science</i> 36. – 2009. – P. 256-264. (Lillie, M., Budd, C., Hedges, R.). 9. Potekhina Inna. Ukraine: Physical Anthropology and Legislation // <i>The Routledge Handbook of Archaeological Human Remains and Legislation: an international guide to laws and practice in the excavation, study and treatment of archaeological human remains</i> (ed. N. Márquez-Grant and L. Fibiger). – 2011. – P. 469-477. 10. Потехина И.Д. Енеолітичне населення півдня Східної Європи у світлі нових антропологічних матеріалів з території Криму // Кам’яна доба України. – 2010. – №13. – Київ – С.278- 290. 11. Потехина И.Д. К вопросу об антропологическом составе населения Крыма в эпохи энеолита и бронзы // Древняя и средневековая Таврика. Археологический альманах. – 2010. – №2. – Донецк. – С.39-50. 12. Potekhina I. Stable isotope analysis of prehistoric populations from the cemeteries of the Middle and Lower Dnieper Basin, Ukraine // <i>Journal of Archaeological Science</i> 38 (1). – 2011. – P. 57-68. (Lillie, M., Budd, C.). 13. Potekhina I. Prehistoric populations of Ukraine: Migration at the later Mesolithic to Neolithic Transition. In: Kaiser, E., Burger, J. and W. Schier (eds.) <i>Population Dynamics in Prehistory and Early History. New Approaches Using Stable Isotopes and Genetics.</i> – Berlin. – 2012. – pp. 77-92. (M.Lillie, Ch.Budd, A.Nikitin). 14. Potekhina I. Mitochondrial haplogroup C in ancient mitochondrial DNA from Ukraine extends the presence of East Eurasian genetic lineages in Neolithic Central and Eastern Europe // <i>Journal of Human Genetics.</i> – 2012. – 69. – The Japan society of human genetics. (with A.Nikitin, J.Newton). http://www.nature.com/jhg/journal/v57/n9/abs/jhg201269a.html 15. Potekhina I.D. First evidence for Interpersonal Violence in Ukraine’s Trypillian Farming Culture: Individual 3 from Verteba Cave, Bilche Zolote // <i>Trends in Biological Anthropology.</i> –Vol.1, - (Ed. K. Gerdau-Radonic and K. McSweeney) – Oxbow Books/Oxford 2015. – P. 54-60. (M.Lillie, A.G. Nikitin, M.P. Sokhatsky). 16. Potekhina I.D. Factors influencing the radiocarbon dating of human skeletal remains from the Dnieper river system: Archaeological and stable isotope evidence of diet from the Epipalaeolithic to Eneolithic periods // <i>Archaeological and Stable Isotope Evidence</i></p>	
--	--	--	--	--	--	--	--

					<p>of Diet from the Epipaleolithic to Eneolithic Periods. Radiocarbon, Available on CJO 2016 doi:10.1017/RDC.2016.33 (with M.Lillie, C.Budd, R.Henderson).</p> <p>17. До антропології козацької доби: могильник Стайки // Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні. – Київ, 2016.</p> <p>Загальна кількість публікацій: 130.</p> <p>Керівник НДР: “Формування давньої людності на території України за даними антропології та біоархеології”. (держ. реєстр. № 0112U001422, 2015р.)</p> <p>Керівництво аспірантами: 2 особи.</p> <p>Керівництво здобувачами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук: – 2 особи.</p> <p>Керівництво здобувачами наукового ступеня кандидат наук – 1 особа.</p> <p>Координатор від України у європейському модулі міжнародного проекту «Global History of Health Project» http://global.sbs.ohio-state.edu.</p> <p>Конференції, семінари:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. International Workshop Scientific collaboration on ancient human DNA Study, January 2016, University of Copenhagen, Denmark. 2. Міжнародний науковий семінар «Пошук батьківщини прадавніх індоєвропейців», 4-20 червня 2015, Палеогенетична лабораторія Медичного коледжу Гарвардського університету (м. Бостон, США). 3. Міжнародна конференція «Радіокарбон і дієта: водні харчові ресурси та резервуарні ефекти», 24-26 вересня 2014, м. Кіль, Німеччина. 4. BABA Conference. – Great Britain. – 2013. 5. Науково-практична конференція «Старожитності Вишгородщини». – Вишгород. – 2012. 6. Міжнародна наукова конференція «Прадавні землероби Південно-Східної Європи». – Київ-Тальянки. – 2011. 7. International conference <i>Stable Isotopes and Population Genetics – New Answers to Old Questions?</i> - Freie Universitat Berlin, DAI, Berlin, Germany, 2010. 8. International Project Workshop <i>History of Health and Nutrition in the Eastern Hemisphere</i>, Rome, Italy, 2006. 9. Paleopathology meeting of the American Association of Physical Anthropologists, Tempe, Arizona State University, USA, 2003. 10. The Annual Meeting of the American Association of Physical Anthropologists, Buffalo, USA, 2002. 11. Paleodemographic Seminar, Department of Anthropology, University Paris 1, Paris, France, 2001. 12. International Workshop <i>The History of Health and Nutrition in the Eastern Hemisphere</i>, Kansas City, Missouri, USA, 2001. 13. Annual Meeting of the American Association of Physical Anthropologists,
--	--	--	--	--	---

					<p>Columbus, Ohio, USA, 2001.</p> <p>14. III Конгресс этнографов и антропологов России, Москва, 1999.</p> <p>International archaeological Conference <i>Beyond Balkanization</i>. Poland: Poznan, 1996.</p> <p>15. International Conference <i>Tanged Points Cultures in Europe</i>. Poland: Lublin, Maria Curie-Sklodowska University, 1994.</p> <p>16. International archaeological Conference <i>The Emergence of Neolithic Societies in the Baltic Region</i>. Poland: Bely Blota, 1992.</p> <p>Нагороди: Award of Excellence from LADO International College, Washington DC, USA 2004.</p> <p>Член міжнародних організацій: European Anthropological Association (EAA); American Association of Physical Anthropologists (AAPA); American Palaeopathology Association (APPA).</p>	
--	--	--	--	--	---	--

2. Якісний склад науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчальний процес із спеціальності 032 - Історія та археологія

Найменування навчальної дисципліни (кількість лекційних годин)	Прізвище, ім'я, по батькові викладача	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)	Примітки*
1. Цикл загальної підготовки						
1.1. Цикл дисциплін мовних компетентностей						
1.2. Цикл загальнонаукових дисциплін						
Особи, які працюють за основним місцем роботи (в тому числі за суміщенням)						
ОК 1	Іноземна мова					Центр наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України
ОК 2	Філософія					Центр гуманітарної освіти НАН України
1.3. Цикл дисциплін формування навичок дослідника						
ОК 3	Основи наукового дослідження в археології (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Симоненко Олександр Володимирович	Провідний науковий співробітник відділу археології раннього залізного віку Інституту археології НАН України	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка, В-1 №627624, 1977 р. Спеціальність – історія; Кваліфікація – історик, викладач історії і суспільствознавства	Доктор історичних наук ДД № 001194 від 15 березня 2000 р. Історичні науки – 07.00.04 – археологія. "Сармати Північного Причорномор'я: хронологія, періодизація та етно-політична	Публікації: 1. Симоненко А.В. Римский и провинциальный импорт у сарматов Северного Причерноморья. Типология и хронология. - Saarbrücken: Palmarium Academic Publishing, 2013. - 359 с. 2. Симоненко А.В. Сарматские всадники Северного Причерноморья (2-е изд.). – Київ: Видавель Олег Філюк, 2015. – 440 с. 3. Symonenko O.V. Sarmatian-Age Helmets From Eastern Europe // ARCHIVUM EURASIAE MEDII Aevi 21 (2014–2015). Festschrift for Thomas T. Allsen in Celebration of His 75 th Birthday. – Harrassowitz Verlag Wiesbaden, 2015. - S. 277-303. 4. Симоненко А.В. Периодизация военного дела кочевников Евразии в эпоху раннего железа // С.И. Лукьяшко (ред.). Война и военное дело в скифо-сарматском мире: материалы Международной научной конференции, посвященной памяти А.И. Мелюковой (с. Кагальник, 26-29 апреля 2014 г.) – Ростов н/Д: Изд-во ЮНЦ РАН, 2015. – С. 172-179. 5. Symonenko O.V. Mormântul aristocratic scitic târziu de la Chervony Mayak (zona Niprului Inferior) // ISTROS. – XXI. – 2015. – P. 299-326. (Olena Dzieladze, Denis Sikoza). 6. Симоненко А.В. Ближневосточный импорт у кочевников Евразии

					історія" Старший науковий співробітник СН № 000591 від 20.05.1993 Історичні науки – 07.00.04 – археологія.		сарматського часу // Сакская культура Сарыарки в контексте изучения этносоциокультурных процессов степной Евразии. Сборник научных статей, посвященный памяти археолога Кималя Акишевича Акишева. – Алматы, 2015. – С. 275-290. 7. Симоненко А.В. О происхождении позднескифской культуры Нижнего Днепра // Стародавнє Причорномор'я. – Випуск XI. – Одеса, 2016. – С. 476-483. 8. Симоненко О.В. Сарматські збройні набори пізньоримського часу // Сугдейский сборник. Материалы VI Судакской международной научной конференции "Причерноморье, Крым, Русь в истории и культуре" (г. Судак, 19–22 сентября 2012 г.). = Вып. VI. – Киев: Видавець Олег Філок, 2016. – С. 297-314. 9. Симоненко О.В. Пізньоскіфські "спати" – хронологія та генезис // II Міжнародна збрознавча конференція: тези доповідей. – Київ, 2016. – С. 15-17. Загальна кількість публікацій: 165 . Керівництво аспірантами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук: – 1 особа. Керівництво здобувачами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук: – 2 особи. Керівництво здобувачами наукового ступеня кандидат наук – 1 особа. Конференції, семінари: XVIII конгрес RoMEC (м. Копенгаген, Данія), 09-15 червня 2013 р. Міжнародна наукова конференція "Сарматія від Алтаю до Дунаю" (до 30-річчя відкриття "царських" поховань біля с. Пороги Ямпільського р-ну). Вінниця, 13-16 листопада 2014. Наукова конференція "Ювелірне мистецтво крізь віки" (МКУ, м. Київ), 09-11 листопада 2015 р. Щорічна науково-практична конференція Національного музею історії України. Київ, 10-11 грудня 2015. Нагороди: не маю. Член міжнародних організацій: 2003. Член Міжнародної Асоціації поховальної археології. 1998. Член-кореспондент Німецького археологічного інституту, Берлін.
ОК 4	Актуальні проблеми вивчення соціально-	Буйських Алла	Завідувач відділом	Київський державний університет ім. Тараса	Доктор історичних	з 01.07.199	Публікації: 1. <i>Regularomana</i> из поселения Козырка близ Ольвии (к вопросу о рим

економічного розвитку людства (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Валеріївна	античної археології Інститут археології НАН України, за суміщенням – завідувач відділом археології Нижнього Побужжя Національного історико-археологічного заповідника «Ольвія» НАН України	Шевченка 23 червня 1984 р., диплом КВ № 731626 Спеціальність-історія, кваліфікація – викладач історії та суспільствознавства	наук ДД № 008129 від 10 березня 2010 р. 07.00.04 - археологія Тема: «Просторовий розвиток Херсонської держави за античної доби» Член-кореспондент Германського Археологічного Інституту, 2007 р.	3 р.	скої строительной традиции в Северо-Западном Причерноморье) // Археологія і давня історія України. – Вип. 2 (11). – Колекції Наукових фондів Інституту археології НАН України. Матеріали та дослідження. – К., 2014. – С. 50-55 (співавтор – Сон Н.А.). 2. Амфоры конца VII – первой половины V в. до н.э. из Борисфена // Археологія і давня історія України. – Вип. 2 (11). – Колекції Наукових фондів Інституту археології НАН України. Матеріали та дослідження. – К., 2014. – С. 91-103. 3. Het Stratenplan van Chersonèsos // De Krim. Goud en geheimen van de Zwarte Zee. Allard Pierson Museum. – Amsterdam, 1914. – S. 127-131. 4. Приложение 1. Амфоры и столовая керамика // Зинько В.Н. Тиритака. Раскоп XXVI. – Т. II. Археологические комплексы VI-V вв. до н.э. Боспорские исследования. Suppl. 11. – Симферополь-Керчь, 2014. – С. 87-214. 5. Об одном редком типе погребальных стел из Северного Причерноморья // Древности Боспора. – Вып. 18. – 2014. – С. 90-103 (співавтори Давидова Л.І., Кучеревська Н.Л.). 6. О времени появления надгробных стел в некрополе Пантикапея // Актуальные проблемы хронологии. Боспорские чтения. – Вып. XV. – Керчь, 2014. – С. 56-60 (співавтор Кучеревська Н.Л.). 7. About a Typical Ceramic Deposit of the 6 th Century BC in the Northern Black Sea Territory: Olbia Pontike and Tyritake // Twardecki A. (ed.). Tyritake – antiquities of the Cimmerian Bosphorus. Proceedings of the international conference. Warsaw, 27-28 November 2013. – Warsaw, 2014. – P. 63-77. 8. Дослідження в південно-східній частині Римської цитаделі в Ольвії // Археологічні дослідження в Україні. 2013. – К., 2014. – С. 188-189 (співавтори Кузьмищев О.Г., Новіченкова М.В.). 9. Дослідження північного оборонного комплексу римської цитаделі в Ольвії // Археологічні дослідження в Україні. 2013. – К., 2014. – С. 193-194 (співавтори Крижицький С.Д., Хмелевський Д.М.). 10. Исследование крепости Илурат // Археологічні дослідження в Україні. 2013. – К., 2014. – С. 32-34 (співавтори Горончаровский В.А., Бейлин Д.В., Ракоши Я.). 11. Исследование позднеантичного городища на горе Опук // Археологічні дослідження в Україні. 2013. – К., 2014. – С. 64-65 (співавтори Мордвинцева В.И., Диттебрандт С., Ермолин С.А., Орғизи С., Решетникова Н.А., Спивак И.А.). 12. Работы на некрополе Китея и Илуратском плато // Археологічні дослідження в Україні. 2013. – К., 2014. – С. 94-95 (співавтор Хршановский В.А.). 13. Архаическая расписная керамика // Крыжицкий С.Д., Лейпунская Н.А. и др. Жилье дома Центрального квартала Ольвии (МАИЭТ. Suppl. 13). – Симферополь-Керчь, 2014. – С. 196-249 (співавтор Лейпунська Н.А.). 14. О греческой колонизации Северо-Западного Причерноморья //
--	------------	--	--	--	------	--

						<p>Мордвінцева В.И. (ред.). Археологічні та лінгвістичні дослідження. Матеріали Гумбольдт-конференції (Сімферополь-Ялта, 2-23 вересня 2012 р.). – К., 2014 – С. 106-117.</p> <p>15. Нові дані про домобудівництво Ольвії пізньоархаїчного – ранньокласичного часу // Історія – етнографія – культура. Нові дослідження. – IX Миколаївська обласна краєзнавча конференція. – Миколаїв, 2015. – С. 31-34.</p> <p>16. О датировке бронзолитейной мастерской в южной части Ольвии // Археологія і давня історія України. – Вип. 1 (15). – 2015. – С. 93-112.</p> <p>17. Южный теменос Ольвии Понтийской (предварительные итоги изучения) // ВДИ. – 2015. - № 2. – С. 6-21.</p> <p>18. Дослідження в південно-східній частині римської цитаделі Ольвії // Археологічні дослідження в Україні. 2014. – К., 2015. – С. 138-140 (співавтори Кузьміщев О.Г., Новіченкова М.В., Шейко І.М., Чечуліна І.О).</p> <p>19. Результати попередніх геофізичних досліджень в Ольвії // Археологічні дослідження в Україні. 2014. – К., 2015. – С. 144-146 (співавтори Івченко А.В., Форнас'є Й., Патцельт А.).</p> <p>20. Субгеометрический скифосиз Борисфена (к вопросу о доколониционных связях в Северном Причерноморье // Античный мир и археология. – Вып. 17. – 2015. – С. 238-252.</p> <p>21. Кераміка першої половини VII ст. до н.е. та питання до колонізаційних зв'язків у Північному Причорномор'ї // Археологія. – 2015. - № 1. – С. 3-11.</p> <p>22. The Southern <i>Temenos</i> in Pontic Olbia (Preliminary Results of the Investigation) // ACSS. – 21 (2015). – P. 222-250.</p> <p>23. Античное поселение «Приморский бульвар». Итоги исследований и проблема хронологии // Матеріали по археології Северного Причорномор'я. – Вып. 13. – 2015. – С. 100-130 (співавтор Редина Є.Ф.).</p> <p>24. Ионийские килики из Борисфена // Археологія і давня історія України. – 2016. – Вип. 1 (18). – С. 29-42.</p> <p>25. Золотые ювелирные изделия из Ольвии // Археологія і давня історія України. – 2016. – Вип. 1 (18). – С. 63-79 (співавтори Денисова А.А., Івченко А.В.).</p> <p>26. Находка ранней монеты Кизика в Ольвии // Археологія і давня історія України. – 2016. – Вип. 1 (18). – С. 89-91 (співавтор Крутилов В.В.).</p> <p>27. З досвіду консерваційно-реставраційних робіт в Національному історико-археологічному заповіднику «Ольвія» НАН України // Археологія. – 2016. - № 1. – С. 118-125 (співавтори Біляєв О.С., Крутилов В.В.).</p> <p>28. Geomagnetic prospections in the suburb of Olbia Pontike – an ancient Greek Colony in the northern Black Sea area, Ukraine // ISAPnews. – 45. – 2016. – P. 3-6 (співавтори Patzelt A., Fornasier J., Ivchenko A., Kuzmischev A.).</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>29. Находка ранней гекты Кизика в Ольвии // Стародавнє Причорномор'я. – Вип. XI. – Одеса, 2016. – С. 46-49 (співавтор Крутілов В.В.).</p> <p>30. Херсонесская строительная традиция и Боспор // Древности Боспора. – 20. – 2016. – С. 73-87.</p> <p>31. First Half of the 7thс. BC Ceramics and Issues of Pre-Colonial Relations in the North Coast of the Black Sea // Ukrainian Archaeology 2014-2015. – 2016. – P. 48-49.</p> <p>32. A Sub-Geometric <i>Skyphos</i> from Borysthene (on the Question of Pre-Colonial Ties in the North-Pontic Region) // ACSS. – 22 (2016). – P. 1-17.</p> <p>33. Предместье Ольвии в свете новых украинско-германских исследований // Записки ИИМК РАН. – 2016. – № 14. – С. 46-57 (співавтори Форнасьє Й., Кузьмищев А.Г.).</p> <p>Загальна кількість публікацій: 192.</p> <p>Керівник НДР: «Проблеми музеєфікації городища Ольвія та формування реєстру рухомих і нерухомих об'єктів» (держ. реєстр. №0115U002127, 2015-2019 рр.).</p> <p>Керівництво докторантами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук: - 2 особи.</p> <p>Керівництво здобувачами наукового ступеня кандидат наук – 8 осіб.</p> <p>Конференції, семінари:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2014 р., січень. Доповідь на міжнародній конференції «Die Krim. Goldene Insel im Schwarzen Meer. Griechen – Scythen – Goten» (Bonn, Landesmuseum, Германия). 2. 2014 р., вересень. Доповідь на міжнародній конференції «Слово и артефакт» Саратовський університет (РФ). 3. 2015 р., червень. Доповідь на міжнародній конференції «Парос та його колонії» (о. Парос, Греція) «Parian imports and its imitations at Olbia Pontica». 4. 2015 р., жовтень. Доповідь на міжнародній конференції «Крим в системі політичних та економічних зв'язків з Причорномор'ям та Середземномор'ям» (Анапа, РФ). 5. 2016 р., лютий. Наукова доповідь в King's College, University of London (Great Britain): «The foundation of Olbia Pontica. New evidence of the Greek colonization of the North-Western Black Sea Littoral». 6. 2016 р., червень. Наукова доповідь в Інституті археології Варшавського Університету (Польща): «Archaeological researches at Olbia Pontica. New results and old problems». 7. 2016 р., серпень. Прес-конференція Миколаївської обласної інспекції охорони культурної спадщини та Миколаївського обласного
--	--	--	--	--	--	--

						<p>управління культури та релігій «Деякі підсумки наукових археологічних досліджень в Ольвії».</p> <p>8. 2016 р., вересень. Наукова доповідь на міжнародній конференції «Слово і артефакт», Саратовський університет (РФ) «Клазоменський кратер, знайдений в Борисфені».</p> <p>9. 2016 р., листопад. Доповідь на в засіданні Бюро Відділення історії, філософії, права Президії НАН України з доповіддю «Сучасний стан та перспективи розвитку Національного історико-археологічного заповідника «Ольвія» НАН України».</p>
ОК 5	Археологічне матеріалознавство (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Гаврилюк Надія Оксентіївна	Старший науковий співробітник відділу античної археології Інституту археології НАН України	Диплом спеціаліста Ю 322515 Виданий Білоруським Ордена Трудового Червоного Прапора державним університетом імені В.І. Леніна 25.06.1973. Спеціальність історія, кваліфікація – історик, викладач історії і суспільствознавства	Диплом кандидата історичних наук ІТ 005201 від 16.09.1981 р.; диплом доктора історичних наук ДК 003797 від 16.06.2000	<p>avrylyuk, N. A., Matera, M., Nykonenko, D. D., Lech, P. 2021. Some remarks about Konsulovskoe, a lesser-known late Scythian hillfort on the Lower Dnieper. Boardman, J. Hargrave, A. Avram & A. Podossinov (eds.). <i>Connecting the Ancient West and East. Studies presented to Prof. Gocha R. Tsetskhladze</i>. Leuven: Peeters Publishers, p. 612-633.</p> <p>Gavrylyuk, N. A. 2021. Hinterland as a Macroeconomic Factor in the Milesian Colonisation of the Northern Black Sea Area (the Case of the Twin Cities of Borysthenes–Olbia). Braund, D., Stolba, V. F. and Peter, U. (eds.). <i>Environment and Habitation around the Ancient Black Sea</i>. Berlin; Boston: DeGruyter, p. 269-289.</p> <p>Гаврилюк, Н. О. 2021. Початок вивчення палеоекономіки в українській археології (до 100-річчя від народження Б. А. Шрамка). <i>Археологія</i>, 1, с. 117-125.</p> <p>Гаврилюк, Н.О., Бондаренко, Д.В.. 2021. Ліпний посуд пізньоархаїчного комплексу Вікторівка. <i>Археологія</i>, 2, с. 123-139.</p> <p>Гаврилюк, Н. О. 2021. Керамічний комплекс Борисфена періоду ранньої архаїки (за матеріалами колекції В. В. Лапіна). <i>Емінак</i>, 1 (33), с. 110-132 .</p> <p>Гаврилюк, Н. О. 2021. Ліпний посуд з напівземлянок 65 та 65а Борисфена. В: <i>Борисфеніка II: пам'яті В. В. Крутілова (археологічні дослідження острова Березань у контексті європейської історії)</i>. Матеріали міжнародної наукової конференції, 5-6 травня 2021. Миколаїв: НДЦ «Лукомор'є», с. 42-47.</p> <p>Гаврилюк, Н. О., Матвіїшина, Ж. М., Матера, М. 2021. Перспективи розвитку геоархеологічних досліджень античних пам'яток Степового Подніпров'я. <i>Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат та прилеглих територій</i>. Науково-практичний онлайн-семинар за міжнародної участі. Львів, с. 24-27.</p> <p>Kulkova, M., Kashuba, M., Gavrylyuk., N. and 10 other. 2020. Composition of white paste inlay on the pottery from sites of 10–8 cc. bc in the northern Pontic. <i>Archaeometry</i>, 62 (5), p. 913-934</p> <p>Гаврилюк, Н. О. 2019. База даних кераміки періодів пізньої бронзи-раннього залізного віку.</p> <p>Гаврилюк Н.А. 2017. Экономические причины колонизации Нижнего Поднепровья в период эллинизма. <i>The Crimea and the Northern Black Sea Coast in Archaeologica</i></p>

							<i>l Research 1956-2013, Swiatowit, Supplement Series, p. 49 – 64.</i> Gavrylyuk, N.A. 2016. Handmade ceramics from ancient greek centers at the coast of the Black Sea as sources for study of ethnic and economic history. <i>Ukrainian Archaeology. 2014-2015. p 39 -42.</i>
2. Цикл професійної підготовки							
2.1. Цикл дисциплін спеціальності							
Особи, які працюють за основним місцем роботи (в тому числі за суміщенням)							
ОК 6	Проблеми антропогенезу та ранньої історії людства (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Залізник Леонід Львович	Зав. відділом археології кам'яного віку Інституту археології НАН України	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка. Диплом В-1 № 626382, 22.06.1977 р. Спеціальність - історія. Кваліфікація-історик, викладач історії та суспільствознавства	Доктор історичних наук ИТ № 002257 від 30.03.1990. Історичні науки – 07.00.06 археологія. «Население Украинского Полесья в финальном палеолите и мезолите». Професор ПР № 000197 від 26.10.2000 зі спеціальності 07.00.04 – археологія.	Наукової з 01.02.1979р. Науково-педагогічної з 01.09.1995 р.	Публікації: 1. Стародавня історія України.-К.: Темпора, 2012.- 600 с. 2. Найдавніше минуле Новомиргородщини // Кам'яна доба України.- №15.- К.: Шлях, 2013.-304 с. (колективна монографія). 3. Палеоліт Центральної України // Археологія, 2014. – №3.- С. 3-17. 4. Фінальний палеоліт – доба кардинальних змін // Археологія, 2015. – 2. – С. 3-18. 5. Доісторичні елементи в традиційній культурі українців та їхніх сусідів. // Наукові студії.-Випуск 7.-Львів-Винники, 2015.-С.3-15. 6. Стоянка Андріївка 4 і проблема зубчастого муст'є України // Кам'яна доба України.- №16.- К.: Шлях, 2015.- С.11-43. (співавтори Шевченко Т.О., Кухарчук Ю.В.). 7. Свідерські стоянки в урочищі Переволоки поблизу оз.Нобельна Рівненщині // Кам'яна доба України.- №16.- К.: Шлях, 2016.- С.157-167. (співавтор Переверзев С.В.). 8. «Неандертальський» яр муст'єрської стоянки Андріївка 4 на Кіровоградщині // Магістеріум. Вип. 60. Археологічні студії.-2015.- С.17-22. 9. Неолітизація Київського Подніпров'я у світлі нових досліджень // Археологія, 2016. – 1. – с.3-18. (співавтори Сорокун А., Переверзев С., Хоптинець І.). 10. Мезолітичні витоки перших індоєвропейських культур Європи за даними археології // Археологія, 2016. – 3. – с.3-18. 11. Фінальний палеоліт та мезоліт Київського Полісся // Київське Полісся: історія, археологія, етнографія.- Іванків, 2016.- С.7-13. Загальна кількість публікацій: 401, в т.ч. 30 наукових монографій, навч. посібників для у-тів, науково-популярних книжок Керівник НДР: „Матеріальна культура населення України в епоху каменю» (наукова робота № 02.187, № держреєстрації 0114U004846. Аспіранти: захистилося – 8. Керую – 3. Керую здобувачами – 7. Проф. кафедри археології НУ “Кієво-Могилянська академія”. Викладає три авторські курси. Керує курсовими та магістерськими роботами в НУ «Кієво-

						Могилянська академія».
ОК 7	Робота з просторовими даними в археології (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Борисов Артем Вадимович	Науковий співробітник відділу давньоруської та середньовічної археології Інституту археології НАН України.	Диплом магістра видано закладом: Національний університет "Києво-Могилянська академія", Рік закінчення: 2008, Спеціальність: Історія, Кваліфікація: магістра	Диплом кандидата історичних наук, серія ДК, номер 057526, дата 2020-09-24, виданий: Інститут археології НАН України, науковий ступінь кандидат історичних наук, шифр та найменування наукової спеціальності Археологія	Борисова, Т. А., Борисов, А. В. (2021) Археологічні пам'ятки Казанківського району Миколаївської області (за матеріалами А.О. Сікорського). Емінак: науковий щоквартальник, 1(33), 82-92. https://doi.org/10.33782/eminak2021.1(33).493 Комар, А. В., Борисов, А.В. (2021) «Свои поганые» Киевской земли: этапы заселения и ландшафтно-географическая ниша кочевников в земледельческом обществе. <i>Stratum plus</i> , 5, с.1-25 Павленко, С.В., Борисов, А.В., Сорокун, А.А., Слободян, Т.І. (2021) Тілопальне поховання I тис. з Житомирського Полісся. <i>Археологія</i> , 2, с. 130-145. https://doi.org/10.15407/arheologia2021.02.130 Борисов, А. В. (2020). Варіабельність поселенських структур давньоруського часу у літописному Пороссі. <i>Археологія і давня історія України</i> , Випуск 2(35), с. 76–84. https://doi.org/10.37445/adiu.2020.02.03 Сорокун, А. А., Борисов, А.В., Павленко, С.В. Борисов, А.В., Гнера, В.А., Мисак, В.М., Марченко, О.В. (2022) Пам'ятки м. Городища на річці Вільшанка (матеріали до археологічної карти). <i>Археологія та давня історія України</i> . 3 (44). 2022. с. 252-262. https://doi.org/10.37445/adiu.2022.03.14
ОК 8	Історична антропология та біоархеологія України (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Потехіна Інна Дмитрівна	Завідувач відділу біоархеології Інституту археології НАН України.	Київський державний університет ім. Т.Г.Шевченка Я №906810, 1973 р. Спеціальність- біологія; Кваліфікація- біолог-зоолог, викладач біології і хімії.	Кандидат історичних наук КН №000431 від 11 листопада 1992 р. «Археологія» Тема: «Населення України в епохи неоліту та раннього енеоліту за антропологіч	Публікації: 1. Potekhina I.D. Neolithic Cemeteries and Populations in the Dnieper Basin. – Oxford, BAR- British Archaeological Reports International Series 383, 224 pp. – 1987 (with скифов лесостепной и степной зоны. Палеодемография скифского населения Северного первобытного населения контактных зон юга Восточной Европы // Вестник антропологии. – 2006. – № 14. – С.90-98. 8. Potekhina I.D. The radiocarbon reservoir effect: new evidence from the cemeteries of the middle and lower Dnieper basin, Ukraine. // <i>Journal of Archaeological Science</i> 36. – 2009. – P. 256-264. (Lillie, M., Budd, C., Hedges, R.). 9 Potekhina Inna. Ukraine: Physical Anthropology and Legislation // <i>The Routledge Handbook of Archaeological Human Remains and Legislation: an international guide to laws and practice in the excavation, study and treatment of archaeological human remains</i> (ed. N. Márquez-Grant and L. Fibiger). – 2011. – P. 469-477. 10. Потехіна І.Д. Енеолітичне населення півдня Східної Європи у

					<p>ними даними» Старший науковий співробітник, спеціальність «Археологія» АС№006688 від 08.10.2008 Доцент кафедри «Археологія» Національного Університету «Києво-Могилянська Академія», 2008 р.</p>	<p>світлі нових антропологічних матеріалів з території Криму // Кам'яна доба України. – 2010. – №13. – Київ – С.278- 290. 11. Потехина И.Д. К вопросу об антропологическом составе населения Крыма в эпохи энеолита и бронзы // Древняя и средневековая Таврика. Археологический альманах. – 2010. – №2. – Донецк. – С.39-50. 12. Potekhina I. Stable isotope analysis of prehistoric populations from the cemeteries of the Middle and Lower Dnieper Basin, Ukraine // Journal of Archaeological Science 38 (1). – 2011. – P. 57-68. (Lillie, M., Budd, C.). 13. Potekhina I. Prehistoric populations of Ukraine: Migration at the later Mesolithic to Neolithic Transition. In: Kaiser, E., Burger, J. and W. Schier (eds.) Population Dynamics in Prehistory and Early History. New Approaches Using Stable Isotopes and Genetics. – Berlin. – 2012. – pp. 77-92. (M.Lillie, Ch.Budd, A.Nikitin). 14. Potekhina I. Mitochondrial haplogroup C in ancient mitochondrial DNA from Ukraine extends the presence of East Eurasian genetic lineages in Neolithic Central and Eastern Europe // Journal of Human Genetics. – 2012. – 69. – The Japan society of human genetics. (with A.Nikitin, J.Newton). http://www.nature.com/jhg/journal/v57/n9/abs/jhg201269a.html 15. Potekhina I.D. First evidence for Interpersonal Violence in Ukraine's Trypillian Farming Culture: Individual 3 from Verteba Cave, Bilche Zolote // Trends in Biological Anthropology. –Vol.1, - (Ed. K. Gerdau-Radonic and K. McSweeney) – Oxbow Books/Oxford 2015. – P. 54-60. (M.Lillie, A.G. Nikitin, M.P. Sokhatsky). 16. Potekhina I.D. Factors influencing the radiocarbon dating of human skeletal remains from the Dnieper river system: Archaeological and stable isotope evidence of diet from the Epipalaeolithic to Eneolithic periods // Archaeological and Stable Isotope Evidence of Diet from the Epipalaeolithic to Eneolithic Periods. Radiocarbon, Available on CJO 2016 doi:10.1017/RDC.2016.33 (with M.Lillie, C.Budd, R.Henderson). 17. До антропології козацької доби: могильник Стайки // Нові дослідження пам'яток козацької доби в Україні. – Київ, 2016.</p> <p>Загальна кількість публікацій: 130.</p> <p>Керівник НДР: “Формування давньої людності на території України за даними антропології та біоархеології” (держ. реєстр. № 0112U001422, 2015р.).</p> <p>Керівництво аспірантами: 2 особи. Керівництво здобувачами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук: – 2 особи.</p> <p>Керівництво здобувачами наукового ступеня кандидат наук – 1 особа.</p>
--	--	--	--	--	---	--

						<p>Координатор від України у європейському модулі міжнародного проекту «Global History of Health Project» http://global.sbs.ohio-state.edu.</p> <p>Конференції, семінари:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. International Workshop Scientific collaboration on ancient human DNA Study, January 2016, University of Copenhagen, Denmark . 2. Міжнародний науковий семінар «Пошук батьківщини прадавніх індоєвропейців», 4-20 червня 2015, Палеогенетична лабораторія Медичного коледжу Гарвардського університету (м. Бостон, США). 3. Міжнародна конференція «Радіокарбон і дієта: водні харчові ресурси та резервуарні ефекти», 24-26 вересня 2014, м. Кіль, Німеччина. 4. BABAО Conference. – Great Britain. – 2013. 5. Науково-практична конференція «Старожитності Вишгородщини». – Вишгород. – 2012. 6. Міжнародна наукова конференція «Прадавні землероби Південно-Східної Європи». – Київ-Тальянки. – 2011. 7. International conference <i>Stable Isotopes and Population Genetics – New Answers to Old Questions?</i> - Freie Universitat Berlin, DAI, Berlin, Germany, 2010. 8. International Project Workshop <i>History of Health and Nutrition in the Eastern Hemisphere</i>, Rome, Italy, 2006 9. Paleopathology meeting of the American Association of Physical Anthropologists, Tempe, Arizona State University, USA, 2003 10. The Annual Meeting of the American Association of Physical Anthropologists, Buffalo, USA, 2002. 11. Paleodemographic Seminar, Department of Anthropology, University Paris 1, Paris, France, 2001. 12. International Workshop <i>The History of Health and Nutrition in the Eastern Hemisphere</i>, Kansas City, Missouri, USA, 2001. 13. Annual Meeting of the American Association of Physical Anthropologists, Columbus, Ohio, USA, 2001. 14. III Конгресс этнографов и антропологов России, Москва, 1999. 15. International archaeological Conference <i>Beyond Balkanization</i>. Poland: Poznan, 1996. 16. International Conference <i>Tanged Points Cultures in Europe</i>. Poland: Lublin, Maria Curie-Sklodowska University, 1994. 17. International archaeological Conference <i>The Emergence of Neolithic Societies in the Baltic Region</i>. Poland: Bely Blota, 1992. <p>Нагороди: Award of Excellence from LADO International College, Washington DC, USA 2004.</p> <p>Член міжнародних організацій:</p>
--	--	--	--	--	--	--

						European Anthropological Association (EAA); American Association of Physical Anthropologists (AAPA); American Palaeopathology Association (APPA).
OK 9	Польова антропология для археологов (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Козак Олександра Деонізіївна	Старший науковий співробітник відділу біоархеології ІА НАНУ	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка, ЛР ВЕН№ 013103, 1997 р. Спеціальність-біологія Кваліфікація-біолог-зоолог, викладач біології	Кандидат історичних наук за спеціальністю антропология 07.00.09 ДК№032584 від 19 січня 2006 р. тема - "Населення Києва X-XIII ст. за даними палеопатології". Старший науковий співробітник за спеціальністю антропология АС № 000110 від 10 листопада 2011 р. Доцент магістерської програми "Археология", гуманітарного факультету КМА.	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. До питання про дослідження погромів та полів битв в антропології. Методика та програма вивчення антропологічного матеріалу з загиблих давньоруських градів. Стародавній Іскоростень і слов'янські гради. Збірка наукових праць. Том 1. – Коростень, 2008. – С. 226-236. 2. К вопросу о присутствии и распространении туберкулеза в городах Южной Руси. Актуальные направления антропологии. Сборник, посвященный 80-летию академика РАН Т.И. Алексеевой. – Москва, 2008. – С. 145-150 3. Захворювання жителів Переяслава XI-XII ст. та можливості біосоціальних реконструкцій. Наукові записки з української історії. Збірник наукових статей. - Вип.20.- Переяслав-Хмельницький, 2008 – С. 104-116. 4. Деякі остеобіографічні риси до портрету київського губернатора. Лаврський Альманах. Печерська фортеця та Київський Арсенал: нові дослідження. Вип.21. – Київ, 2008. – С. 50-63. 5. Ergebnisse paläopathologischer Untersuchungen an zwei prädynastischen Skeleten (Nagada) aus der Stadtgrabung Elephantine. (Versuch einer „biographischen“ Rekonstruktion). Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts Kairo. B.64- 2008. - S. 269-290. Співавторство з М. Schultz, J.Gresky, T.H. Schmidt-Schultz, N.Roumelis 6. Кияни княжої доби. Біоархеологічні студії. Київ: Академперіодика, 2010. - 391 с. 7. Проблеми та перспективи давньоруської та середньовічної біоархеології. Проблеми давньоруської та середньовічної археології // Археологія та давня історія України.- Вип.1. – Київ: Інститут археології НАН України, 2010. – С. 465-476 8. Жителі сотенного містечка Стайки XVII—XVIII ст. (за матеріалами біоархеології). Історична антропология та біоархеологія України. - Вип.1 — Київ, 2014. - С. 116-130. 9. До питання про фізичні навантаження та захворювання населення культури кулястих амфор Хмельниччини (на матеріалі групового поховання з с. Лятка). Старожитності культури кулястих амфор на Поділлі. Збірник. Хмельницький, 2015. - С. 61- 112. 10. До питання про професійні остеологічні комплекси епохи бронзи. Методичні основи визначення комплексу візничого. АЛЛУ. - №14. - 2015. 11. Коллективное погребение возле Десятинной церкви: тафономия и палеопатология. Stratum plus. - N.5. - 2016. - P. 73-82 <p>Загальна кількість публікацій 77.</p>

							<p>Керівництво аспірантами: 6 осіб.</p> <p>Керівництво здобувачами наукового ступеня кандидат наук – 1 особа.</p> <p>Конференції, семінари:</p> <ol style="list-style-type: none"> 16th Paleopathology Association European Meeting, Santorini Island, August 28-September 1, 2006. Annual Meeting of the American Association of Physical Anthropologists . Copenhagen. August , 2008. XII Міжнародна наукова конференція “АРХЕОЛОГІЯ ЗАХОДУ УКРАЇНИ” 20–22 травня 2015 р. Міжнародна наукова конференція «Хронологія» Винники-Львів листопад 2015 р. Археологія козацької доби. Київ 24-25 березня 2016 р. АЗУ, Львів 18-20 травня 2016 Освоєння простору. Винники-Львів жовтень 2015 .
2.2. Цикл дисциплін за вибором аспіранта							
ОК 10	Етногенез та ранні етапи історії слов'ян за даними археології (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Скиба Андрій Володимирович	С.н.с. відділу археології ранніх слов'ян Інституту Археології НАН України	Диплом спеціаліста видано закладом: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Рік закінчення: 2001, Спеціальність: Історія та правознавство, Кваліфікація: вчителя історії та правознавства	Кандидат історичних наук, серія ДК, номер 045653, дата 2008-03-12, виданий: Вища атестаційна комісія України. Інститут археології НАН України		<p>Скиба, А., Синиця, Є., Черниш, С. 2021. Лазня за валами Пастирського городища? <i>Археологія & фортифікація</i>. Збірник матеріалів X Всеукраїнської з міжнародною участю конференції. Кям'янець-Подільський, с. 56-60.</p> <p>Колода, В. В., Скиба, А. В. 2021. Скарб коваля-ювеліра з Харківщини. <i>Археологія і давня історія України</i>, 1 (38), с. 347-358.</p> <p>Скиба, А. В. 2020. До питання про функціональне призначення горщиків пастирського типу. <i>In Sclavenia terra</i>, 3, с. 73-78.</p> <p>Skyba, A., Synytsia, Ie. 2020. Archaeological Artifacts of the Slavs: 500—1000 CE. <i>Encyclopedia of Slavic Languages and Linguistics Online</i>.</p> <p>Скиба, А. В., Баранов, В. І. 2019. Пастирське городище: керамічний комплекс із засипки внутрішнього рову (за результатами досліджень у 2017 р.). <i>Археологія і давня історія України</i>, 1 (30), с. 67-74.</p> <p>Скиба, А.В., Баранов, В. І., Черниш, С. О., Синиця, Є. В. 2019. Дослідження планіграфічної структури південно-західної частини Пастирського городища у 2017—2019 рр. <i>Плісницькі старожитності</i>. Збірник наукових праць, 4, с. 127-143.</p> <p>Скиба, А., Баранов, В. 2019. Нові дослідження на Пастирському городищі. <i>Археологічні дослідження в Україні 2017 р.</i>, с. 317-319.</p>
ОК 11	Культурні спільноти доби	Отрошенко Віталій	Зав. відділом	Київський державний університет ім. Т.Г.	Доктор історичних		<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Березанская С.С., Отрощенко В. В.</i> Е.Е. Кузьмина и археология

	палеометалів (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Васильович	археології енеоліту – бронзового віку Інституту Археології НАН України.	Шевченка. Диплом з відзнакою С № 318037, 1968 р. Спеціальність - історія. Кваліфікація - історик, археолог- музеєзнавець з правом викладання історії англійською мовою.	наук ДД №002614 від 13.11.2002. Історичні науки – 07.00.04 археологія. «Історія племен зрубної спільноти». Професор 02ПР № 003449 від 21.04.2005 зі спеціальності 07.00.04 – археологія.	<p>України // Арии степей Евразии: Эпоха бронзы и раннее железо в степях Евразии и на сопредельных территориях: сборник памяти Елены Ефимовны Кузьминой. – Барнаул: Изд-во Алтайского гос. ун-та, 2014. – С. 28-32.</p> <p>2.Отрошенко В. В. Відділ археології енеоліту – бронзового віку // Інститут археології Національної академії наук України. 1918-2014. – К.: ВД «АДЕФ-Україна», 2015. – С. 110-125.</p> <p>3.Отрошенко В.В. Лобойківська металургія та бережнівсько-маївська зрубна культура (БЗМК) // Наукові студії / Історико-красназничий музей м. Винники. – Львів-Винники, 2015. – Вип. 8. - С. 33-42.</p> <p>4.Отрошенко В.В. Український слід в «Истории российской археологии» Л. Клейна // Магістеріум НаУКМА. – Археологічні студії. – К., 2015. – Вип. 60. – С. 4-10.</p> <p>5.Отрошенко В.В. Концепція хазризматич-них кланів О. Прицака: проблема витоків // Мови й культури: між Сходом і Заходом (пам'яті Омеляна Прицака). – К.: Видавничий дім «Кисво-Могилянська академія», 2015. – С. 42-50.</p> <p>6.Отрошенко В.В. Антропоморфна скульптура населення катакомбної спільноти // Донецький археологічний збірник. – Донецьк-Вінниця, 2015. – Вип. 18-19. – С.</p> <p>7.Отрошенко В.В. Геометричний орнамент і знак в мистецтві зрубної спільноти // Збірник статей IV французько-української археологічної конференції «Геометричне мистецтво від преісторії до сучасності». – м. Київ, 23-24.04.2015 р. // http://institutfrançais-ukraine.com/ua/programmation/colloque-archeologie. – С. 1-8, рис. 1-6.</p> <p>8.Отрошенко В.В., Салій Н.Г. Курган № 1 біля с. Гнаровське в Надпоріжжі // Донецький археологічний збірник. – Донецьк, 2013. – Вип. 17. – С. 150-179 .</p> <p>9.Otroschenko V. The catacomb cultures Phenomenon // The Ingul-Donets Early Bronze Civilization as springboard for transmission of Pontic cultural patterns to the Baltic drainage basin 320-2750 BC. – In: Baltic-Pontic Studies. – Poznań, 2013. – Vol. 18. – P. 21-38.</p> <p>10.Мотиви ритуальної зоофілії в мистецтві України доби ранньої бронзи // Наукові студії / Історико-красназничий музей м. Винники. – Львів-Винники, 2014. – Вип. 7. - С. 99-117.</p> <p>11. У пошуках прабатьківщини індо-іранських племен // Міждисциплінарні дослідження складних систем. – К., 2014. – № 5. – С. 50-61.</p> <p>Загальна кількість публікацій: 491</p> <p>Керівник НДР: „Матеріальна культура населення України за доби енеоліту та бронзи” (1-й кв. 2012 р. – 4-й кв. 2016 р., наук. керівник д.і.н., проф. Отрошенко В.В., держ. реєстр. № 0112U000923).</p> <p>Керівництво докторантами, які захистили дисертації на здобуття</p>
--	--	------------	--	---	--	--

							<p>наукового ступеня доктора історичних: 1 особа</p> <p>Керівництво докторантами: 1 особа</p> <p>Керівництво аспірантами: 5 осіб</p> <p>Керівництво аспірантами, які захистили науковий ступінь кандидат історичних наук – 2 особи</p> <p>Керівництво здобувачами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня доктора історичних наук: – 1 особа.</p> <p>Керівництво здобувачами, які захистили науковий ступінь кандидат історичних наук – 6 осіб</p> <p>Керує курсовими та магістерськими роботами в Нац. ун-ті «Києво-Могилянська академія»</p> <p>Конференції, семінари: 1. Наукова конференція «Археологічні студії: проблеми та перспективи – 2015» як складова «Днів науки в НвУКМА», м. Київ, 11.03. 2015 р.. 2. IV французько-українська археологічна конференція «Геометричне мистецтво від преісторії до сучасності», м. Київ, 23-24.2015 р.. 3. Національний конгрес українських керамологів «Українська керамологія в контексті викликів XXI століття», селище Опішне, 22-24.09.2014 р.. 4. Міжнародна наукова конференція «Датування – хронологія – періодизація. Різні аспекти часу в археології», м. Львів-Винники, 5—7 листопада 2015 р.</p> <p>Нагороди: медаль "На честь 1500-річчя Києва", 1982 р., срібна медаль ВДНГ за успіхи в народному господарстві СРСР, 1985 р., лауреат Державної премії в галузі науки та техніки, 2002 р., диплом доктора HONORIS CAUSA донбаського державного технічного університету, м. Алчевськ, № 0505, від 29.06.2005 р.</p> <p>Член міжнародних організацій: December 19, 1998 is elected by the member of Permanent Council of International Union for Prehistoric and Protohistoric Sciences with Department of Auchaology, University of Gent, Belgium.</p>
OK 12	Антична цивілізація Північної Надчорноморщини (аудиторні заняття - 30 год., самостійна	Буйських Алла Валеріївна	Завідувач відділом античної археології Інститут	Київський державний університет ім. Тараса Шевченка 23 червня 1984 р., диплом КВ № 731626 Спеціальність-історія,	Доктор історичних наук ДД № 008129 від 10	з 01.07.1993 р.	<p>Публікації: 1. <i>Tegularomana</i> из поселения Козырка близ Ольвии (к вопросу о римской строительной традиции в Северо-Западном Причерноморье) // Археологія і давня історія України. – Вип. 2 (11). – Колекції Наукових фондів Інституту археології НАН України. Матеріали та дослідження. –</p>

	робота – 60 год.)		археології НАН України, за суміщенням – завідувач відділом археології Нижнього Побужжя Національного історико-археологічного заповідника «Ольвія» НАН України	кваліфікація – викладач історії та суспільствознавства	березня 2010 р. 07.00.04 - археологія Тема: «Просторовий розвиток Херсонської держави за античної доби» Член-кореспондент Германського Археологічного Інституту, 2007 р.	<p>К., 2014. – С. 50-55 (співавтор – Сон Н.А.).</p> <p>2. Амфори конца VII – первой половины V в. до н.э. из Борисфена // Археология і давня історія України. – Вып. 2 (11). – Колекції Наукових фондів Інституту археології НАН України. Матеріали та дослідження. – К., 2014. – С. 91-103.</p> <p>3. Het Stratenplan van Chersonesos // De Krim. Goud en geheimen van de Zwarte Zee. Allard Pierson Museum. – Amsterdam, 1914. – S. 127-131.</p> <p>4. Приложение 1. Амфоры и столовая керамика // Зинько В.Н. Тиритака. Раскоп XXVI. – Т. II. Археологические комплексы VI-V вв. до н.э. Боспорские исследования. Suppl. 11. – Симферополь-Керчь, 2014. – С. 87-214.</p> <p>5. Об одном редком типе погребальных стел из Северного Причерноморья // Древности Боспора. – Вып. 18. – 2014. – С. 90-103 (співавтори Давидова Л.І., Кучеревська Н.Л.).</p> <p>6. О времени появления надгробных стел в некрополе Пантикапея // Актуальные проблемы хронологии. Боспорские чтения. – Вып. XV. – Керчь, 2014. – С. 56-60 (співавтор Кучеревська Н.Л.).</p> <p>7. About a Typical Ceramic Deposit of the 6th Century BC in the Northern Black Sea Territory: Olbia Pontike and Tyritake // Twardecki A. (ed.). Tyritake – antiquities of the Cimmerian Bosphorus. Proceedings of the international conference. Warsaw, 27-28 November 2013. – Warsaw, 2014. – P. 63-77.</p> <p>8. Дослідження в південно-східній частині Римської цитаделі в Ольвії // Археологічні дослідження в Україні. 2013. – К., 2014. – С. 188-189 (співавтори Кузьмішев О.Г., Новіченкова М.В.).</p> <p>9. Дослідження північного оборонного комплексу римської цитаделі в Ольвії // Археологічні дослідження в Україні. 2013. – К., 2014. – С. 193-194 (співавтори Крижицький С.Д., Хмелевський Д.М.).</p> <p>10. Исследование крепости Илурад // Археологічні дослідження в Україні. 2013. – К., 2014. – С. 32-34 (співавтори Горончаровский В.А., Бейлин Д.В., Ракоши Я.).</p> <p>11. Исследование позднеантичного городища на горе Опук // Археологічні дослідження в Україні. 2013. – К., 2014. – С. 64-65 (співавтори Мордвинцева В.И., Диттебрандт С., Ермолин С.А., Ортизи С., Решетникова Н.А., Спивак И.А.).</p> <p>12. Работы на некрополе Китея и Илурадском плато // Археологічні дослідження в Україні. 2013. – К., 2014. – С. 94-95 (співавтор Хршановский В.А.).</p> <p>13. Архаическая расписная керамика // Крыжицкий С.Д., Лейпунская Н.А. и др. Жилые дома Центрального квартала Ольвии (МАИЭТ. Suppl. 13). – Симферополь-Керчь, 2014. – С. 196-249 (співавтор Лейпунська Н.А.).</p> <p>14. О греческой колонизации Северо-Западного Причерноморья // Мордвинцева В.И. (ред.). Археологічні та лінгвістичні дослідження. Матеріали Гумбольдт-конференції (Сімферополь-Ялта, 2-23 вересня 2012 р.). – К., 2014 – С. 106-117.</p>
--	-------------------	--	---	--	---	---

						<p>15. Нові дані про домобудівництво Ольвії пізньоархаїчного – ранньокласичного часу // Історія – етнографія – культура. Нові дослідження. – IX Миколаївська обласна краєзнавча конференція. – Миколаїв, 2015. – С. 31-34.</p> <p>16. О датировке бронзолитейной мастерской в южной части Ольвии // Археологія і давня історія України. – Вип. 1 (15). – 2015. – С. 93-112.</p> <p>17. Южный теменос Ольвии Понтийской (предварительные итоги изучения) // ВДИ. – 2015. - № 2. – С. 6-21.</p> <p>18. Дослідження в південно-східній частині римської цитаделі Ольвії // Археологічні дослідження в Україні. 2014. – К., 2015. – С. 138-140 (співавтори Кузьміщев О.Г., Новіченкова М.В., Шейко І.М., Чечуліна І.О).</p> <p>19. Результати попередніх геофізичних досліджень в Ольвії // Археологічні дослідження в Україні. 2014. – К., 2015. – С. 144-146 (співавтори Івченко А.В., Форнас'є Й., Патцельт А.).</p> <p>20. Субгеометрический скифосиз Борисфена (к вопросу о доколониционных связях в Северном Причерноморье // Античный мир и археология. – Вип. 17. – 2015. – С. 238-252.</p> <p>21. Кераміка першої половини VII ст. до н.е. та питання до колонізаційних зв'язків у Північному Причорномор'ї // Археологія. – 2015. - № 1. – С. 3-11.</p> <p>22. The Southern <i>Temenos</i> in Pontic Olbia (Preliminary Results of the Investigation) // ACSS. – 21 (2015). – P. 222-250.</p> <p>23. Античное поселение «Приморский бульвар». Итоги исследований и проблема хронологии // Материалы по археологии Северного Причерноморья. – Вип. 13. – 2015. – С. 100-130 (співавтор Редина Є.Ф.).</p> <p>24. Ионийские килики из Борисфена // Археологія і давня історія України. – 2016. – Вип. 1 (18). – С. 29-42.</p> <p>25. Золотые ювелирные изделия из Ольвии // Археологія і давня історія України. – 2016. – Вип. 1 (18). – С. 63-79 (співавтори Денисова А.А., Івченко А.В.).</p> <p>26. Находка ранней монеты Кизика в Ольвии // Археологія і давня історія України. – 2016. – Вип. 1 (18). – С. 89-91 (співавтор Крутілов В.В.).</p> <p>27. З досвіду консерваційно-реставраційних робіт в Національному історико-археологічному заповіднику «Ольвія» НАН України // Археологія. – 2016. - № 1. – С. 118-125 (співавтори Біляєв О.С., Крутілов В.В.).</p> <p>28. Geomagnetic prospections in the suburb of Olbia Pontike – an ancient Greek Colony in the northern Black Sea area, Ukraine // ISAPnews. – 45. – 2016. – P. 3-6 (співавтори Patzelt A., Fornasier J., Ivchenko A., Kuzmischev A.).</p> <p>29. Находка ранней гекты Кизика в Ольвии // Стародавнє Причорномор'я. – Вип. XI. – Одеса, 2016. – С. 46-49 (співавтор Крутілов В.В.).</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>30. Херсонесская строительная традиция и Боспор // Древности Боспора. – 20. – 2016. – С. 73-87.</p> <p>31. First Half of the 7th c. BC Ceramics and Issues of Pre-Colonial Relations in the North Coast of the Black Sea // Ukrainian Archaeology 2014-2015. – 2016. – P. 48-49.</p> <p>32. A Sub-Geometric <i>Skyphos</i> from Borysthene (on the Question of Pre-Colonial Ties in the North-Pontic Region) // ACSS. – 22 (2016). – P. 1-17.</p> <p>33. Предместье Ольвии в свете новых украинско-германских исследований // Записки ИИМК РАН. – 2016. – № 14. – С. 46-57 (співавтори Форнасьє Й., Кузьмищев А.Г.).</p> <p>Загальна кількість публікацій: 192.</p> <p>Керівник НДР: «Проблеми музеєфікації городища Ольвія та формування реєстру рухомих і нерухомих об'єктів» (держ. реєстр. №0115U002127, 2015-2019 рр.).</p> <p>Керівництво докторантами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук: - 2 особи.</p> <p>Керівництво здобувачами наукового ступеня кандидат наук – 8 осіб.</p> <p>Конференції, семінари:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2014 р., січень. Доповідь на міжнародній конференції «Die Krim. Goldene Insel im Schwarzen Meer. Griechen – Scythen – Goten» (Bonn, Landesmuseum, Германия). 2. 2014 р., вересень. Доповідь на міжнародній конференції «Слово и артефакт» Саратовський університет (РФ). 3. 2015 р., червень. Доповідь на міжнародній конференції «Парос та його колонії» (о. Парос, Греція) «Parian imports and imitations at Olbia Pontica». 4. 2015 р., жовтень. Доповідь на міжнародній конференції «Крим в системі політичних та економічних зв'язків з Причорномор'ям та Середземномор'ям» (Анапа, РФ). 5. 2016 р., лютий. Наукова доповідь в King's College, University of London (Great Britain): «The foundation of Olbia Pontica. New evidence of the Greek colonization of the North-Western Black Sea Littoral». 6. 2016 р., червень. Наукова доповідь в Інституті археології Варшавського Університету (Польща): «Archaeological researches at Olbia Pontica. New results and old problems». 7. 2016 р., серпень. Прес-конференція Миколаївської обласної інспекції охорони культурної спадщини та Миколаївського обласного управління культури та релігій «Деякі підсумки наукових археологічних досліджень в Ольвії». 8. 2016 р., вересень. Наукова доповідь на міжнародній конференції
--	--	--	--	--	--	---

						«Слово і артефакт», Саратовський університет (РФ) «Клазоменський кратер, знайдений в Борисфені». 9. 2016 р., листопад. Доповідь на в засіданні Бюро Відділення історії, філософії, права Президії НАН України з доповіддю «Сучасний стан та перспективи розвитку Національного історико-археологічного заповідника «Ольвія» НАН України».
ОК 13	Сармати і пізні скифи Північної Причорноморщини (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Симоненко Олександр Володимирович	Провідний науковий співробітник відділу археології раннього залізного віку Інституту археології НАН України	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка, В-1 №627624, 1977 р. Спеціальність – історія; Кваліфікація – історик, викладач історії і суспільствознавства	Доктор історичних наук ДД № 001194 від 15 березня 2000 р. Історичні науки – 07.00.04 – археологія. "Сармати Північного Причорномор'я: хронологія, періодизація та етно-політична історія" Старший науковий співробітник СН № 000591 від 20.05.1993 Історичні науки – 07.00.04 – археологія.	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Симоненко А.В. Римский и провинциальный импорт у сарматов Северного Причерноморья. Типология и хронология. - Saarbrücken: Palmarium Academic Publishing, 2013. - 359 с. 2. Симоненко А.В. Сарматские всадники Северного Причерноморья (2-е изд.). – Київ: Видавець Олег Філюк, 2015. – 440 с. 3. Symonenko O.V. Sarmatian-Age Helmets From Eastern Europe // ARCHIVUM EURASIAE MEDII Aevi 21 (2014–2015). Festschrift for Thomas T. Allsen in Celebration of His 75th Birthday. – Harrassowitz Verlag Wiesbaden, 2015. - S. 277-303. 4. Симоненко А.В. Периодизация военного дела кочевников Евразии в эпоху раннего железа // С.И. Лукьяшко (ред.). Война и военное дело в скифо-сарматском мире: материалы Международной научной конференции, посвященной памяти А.И. Мелюковой (с. Кагальник, 26-29 апреля 2014 г.) – Ростов н/Д: Изд-во ЮНЦ РАН, 2015. – С. 172-179. 5. Symonenko O.V. Mormântul aristocratic scitic târziu de la Chervony Mayak (zona Niprului Inferior) // ISTROS. – XXI. – 2015. – P. 299-326. (Olena Dzneladze, Denis Sikoza). 6. Симоненко А.В. Ближневосточный импорт у кочевников Евразии сарматского времени // Сакская культура Сарыарки в контексте изучения этносоциокультурных процессов степной Евразии. Сборник научных статей, посвященный памяти археолога Кимая Акишевича Акишева. – Алматы, 2015. – С. 275-290. 7. Симоненко А.В. О происхождении позднескифской культуры Нижнего Днепра // Стародавнє Причорномор'я. – Випуск XI. – Одеса, 2016. – С. 476-483. 8. Симоненко О.В. Сарматські збрійні набори пізньоримського часу // Сугдейский сборник. Материалы VI Судакской международной научной конференции "Причерноморье, Крым, Русь в истории и культуре" (г. Судак, 19–22 сентября 2012 г.). = Вып. VI. – Киев: Видавець Олег Філюк, 2016. – С. 297-314. 9. Симоненко О.В. Пізньоскіфські "спати" – хронологія та генезис // II Міжнародна збрознавча конференція: тези доповідей. – Київ, 2016. – С. 15-17. <p>Загальна кількість публікацій: 165 .</p> <p>Керівництво аспірантами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук: – 1 особа.</p>

							<p>Керівництво здобувачами, які захистили дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук: – 2 особи.</p> <p>Керівництво здобувачами наукового ступеня кандидат наук – 1 особа.</p> <p>Конференції, семінари: XVIII конгрес RoMEC (м. Копенгаген, Данія), 09-15 червня 2013 р. Міжнародна наукова конференція "Сарматія від Алтаю до Дунаю" (до 30-річчя відкриття "царських" поховань біля с. Пороги Ямпільського р-ну). Вінниця, 13-16 листопада 2014. Наукова конференція "Ювелірне мистецтво крізь віки" (МКУ, м. Київ), 09-11 листопада 2015 р. Щорічна науково-практична конференція Національного музею історії України. Київ, 10-11 грудня 2015.</p> <p>Нагороди: не маю.</p> <p>Член міжнародних організацій: 2003. Член Міжнародної Асоціації поховальної археології. 1998. Член-кореспондент Німецького археологічного інституту, Берлін.</p>
ОК 14	Київська Русь та її сусіди (аудиторні заняття - 30 год., самостійна робота – 60 год.)	Томашевський Андрій Петрович	Старший науковий співробітник . відділу давньоруської та середньовічної археології Інституту археології НАН України	Київський державний педагогічний інститут ім. Горького, іст.фак. Диплом з відзнакою ІВ № 206803, 1984 р. Спеціальність – історія, суспільствознавство та методика виховної роботи Кваліфікація - історик, вчитель історії, суспільствознавства та методиста виховної роботи.	Кандидат історичних наук КН №004349 від 21.12.1993. Історичні науки – 07.00.04 археологія. «Населення Східної Волині V-XIII ст. н. е. Система заселення, екологія, господарство».	Наукової з (03.18.1979р.) 18.05.1994 Науково-педагогічної з 11.01.2005 р.	<p>Публікації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Томашевський А.П. Природно-господарський аспект заселення басейну р. Тетерів у середньовічні часи. // Археологія.- 1992. -№3.-С. 46-59. 2. Томашевський А.П. Славянське поселення Тетеревка I. // Препринт ІА АНУ -К., 1992. - 91 с. 3. Томашевський А.П. Просторові та еколого - господарські аспекти дослідження давньоруського селища Автуничі. // Археометрія та охорона історико-культурної спадщини. 1997. - Вип.1. -С.28-42. 4. Томашевський А.П. Овруцький кряж: комплексне вивчення та збереження історико-археологічної і палеоприродної спадщини (Завдання, перспективи, структура проекту) // Археологія. - №2, 1998 – С. 151-155. 5. Томашевський А.П. Нарис історії та екології заселення Східного Поділля слов'яно-руської доби. // Археологічні студії. Прут, 2003. - Вип. 2. Київ-Чернівці. С.132-160 . 6. Томашевський А.П. Розділ I. Система заселення. Глава 1. Правобережне Полісся. "Село Київської Русі (за матеріалами південноруських земель). - К: Шлях, 2003. 7. Томашевський А.П. Вклад В.П.Петрова у становлення вітчизняних еколого – господарських досліджень слов'яно-руської доби. // Вісник київського національного університету імені Тараса Шевченка.

						<p>Філософія. Політологія. 73-75. . К., 2005. с. 72-74.</p> <p>8. Томашевский А.П. Изучение систем заселения Овручской волости в Овручском проекте // Сельская Русь в IX-XVI веках / Отв. ред. Н.А. Макаров, С. З. Чернов; сост. И.Н. Кузина; Ин-т археологии РАН. – М.: Наука, 2008.– С. 50-73.</p> <p>9. Томашевський А.П. Просторові та палеоекологічні дослідження південноруських земель: результати, нові підходи та перспективи // Археологія і давня історія України. Вип. 1. Проблеми давньоруської та середньовічної археології. – К.: Інститут археології НАН України, 2010. – С. 174-208.</p> <p>10. Томашевский А.П. Городища и укрепления средневековой Овручской волости // Міста Давньої Русі. – К. - М., 2014. – С. 470-512 (у співавторстві: С.В. Павленко).</p> <p>Загальна кількість публікацій: 74.</p> <p>Автор ідеї, куратор підрозділів, координатор НДР: „Матеріальна основа давньоруської цивілізації: історико–археологічна карта»./ Керівник д.і.н. Моця О.П./ (2012 р. – 2016 р., держ. реєстр. 0112U001423).</p> <p>Керівництво аспірантами та пошукачами наукового ступеню кандидата історичних наук: 2 осіб.</p> <p>Керує магістерськими роботами в Нац. ун-ті «Кисво-Могиллянська академія», успішно захищено 5 магістерських дисертацій.</p> <p>Конференції, семінари:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Международная конференция «Сельская Русь в IX-XIV вв.: от новых методов изучения к новому пониманию» (г. Кириллов, Россия; сентябрь 2005 г.). 2. Конференція, присвячена «Слову о полку Ігоревім» (м. Новгород-Сіверський, Україна; весна 2011 р.). 3. Круглий стіл «Проблеми давньоруської урбаністики», до 75-річчя від дня народження А.В. Кузи (м. Київ, Україна; 22 квітня 2014 р.). 4. Конференція «дослідження археологічної спадщини Східної Волині (до 120-річчя з дня народження Ф.А. Козубовського)» Київ, Інститут археології НАН України, 25 вересня 2015 р. 5. Міжнародна археологічна конференція «Ранньофеодальне місто Південної Русі в системі міжцивілізаційних контактів» (м. Коростень, Україна; 5–8 жовтня 2016 р.).
--	--	--	--	--	--	---